

Jätettiinkö jotain kertomatta? Ylegate-tapauksen uutisointi Ylen ja Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa

Annukka Multanen

Tekijä(t) Annukka Multanen	
Koulutusohjelma Journalismin koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Jätettiinkö jotain kertomatta? Ylegate-tapauksen uutisointi Ylen ja Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa	Sivu- ja liitesivumäärä 43 + 14
<p>Tässä opinnäytetyössä tutkitaan, miten Ylegate-tapauksen uutisointi erosi Yleisradion ja Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa 1.12.2016, 23.3.2017 ja 15.5.2017.</p> <p>Ylegate-tapaus alkoi loppuvuodesta 2016 ja jatkui koko seuraavan kevään. Tapauksen johdosta mediassa keskusteltiin journalistisista teemoista, kuten painostuksesta, yleisradioyhtiön tehtävästä, itsesensuurista ja poliitikkojen väleistä toimittajiin. Ylegaten seuraukset olivat kauaskantoiset, vaikka kohua ei enää käsitellä mediassa usein.</p> <p>Opinnäytetyössä tutkitaan sisällönanalyysin keinoin sitä, miten Helsingin Sanomat ja Yleisradio uutisoivat edellä mainittujen päivien Ylegate-tapahtumista. Otannassa ovat ainoastaan Yleisradion ja Helsingin Sanomien verkkosivuilla julkaistut artikkelit.</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on tutkia, miten kahden suuren suomalaisen median uutisointi samana päivänä ja samasta aiheesta erosi. Tutkimuksessa keskitytään uutisoinnin volyyymiin sekä uutisissa esille tuotuihin faktoihin artikkelien juttukärkien kautta.</p> <p>Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että Helsingin Sanomien ja Ylen uutisoinnissa oli eroja. Eroihin vaikuttivat ratkaisevasti eri asiat, esimerkiksi se, mistä aiheesta uutisoitiin ja millainen kytkös aiheella oli kohdemediaan.</p> <p>Tutkimustuloksista voidaan tehdä päätelmiä, joiden mukaan toimittajat, toimitukset ja kokonaiset mediat tekevät useita päätöksiä, jotka vaikuttavat siihen, millaista uutisointi esimerkiksi yhden päivän aikana on ja miten uutisointi näyttäytyy kokonaisuudessaan lukijalle.</p> <p>Tutkimuksen perusteella suomalaisten tiedostusvälineiden uutisoinneissa voi olla isojakini eroja, vaikka aihe, julkaisupäivä ja formaatti ovat samat. Eniten eroja on siinä, mitä tietoja jutuissa halutaan korostaa ja mitä mediat jättävät kertomatta.</p> <p>Tutkimuksen tietoperusta rakentuu keskeisistä käsitteistä ja Ylegaten keskeisistä tapahtumista ja seurauksista. Olen käyttänyt tietoperustassani lähteinä kirjoja, tutkimuksia, sosiaalisen median päivityksiä, tiedotteita ja artikkeleita.</p> <p>Raportin lopussa arvioidaan kriittisesti tutkimuksen uskottavuutta ja yleistettävyyttä. Lisäksi määritellään jatkotutkimusideat. Lopussa arvioidaan myös omaa oppimista ja ammatillista kehittymistä prosessin aikana. Lisäksi pohditaan, mitä koko prosessin aikana olisi voitu tehdä toisin.</p>	
Asiasanat journalismi, yleisradio, poliittinen painostus, Ylegate	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Keskeiset käsitteet ja tapahtumat	4
2.1	Verkkjournalismi	4
2.2	Julkisen sanan neuvosto	5
2.3	Painostus	5
2.4	Itsesensuuri	5
2.5	Ylegate	6
2.5.1	Ylegaten keskeisimmät tapahtumat	6
2.5.2	Ylegaten keskeisimmät seuraukset	8
3	Tutkimusmenetelmästä	11
3.1	Sisällönanalyysi tutkimusmenetelmänä	11
3.2	Aineiston valinta ja rajaus	12
4	Tutkimuksen toteuttaminen	15
4.1	Tutkimuksen kohteet	15
4.1.1	Yle	15
4.1.2	Helsingin Sanomat	16
4.2	Tutkimuksen ongelma ja tavoite	16
4.3	Työtapakuvuus	18
5	Tutkimustulosten esittely ja analysointi	22
5.1	Ylegaten alkaessa Helsingin Sanomat seurasi sitä tarkkaan ja Yle mykistyi täysin	22
5.2	Yle korosti myös samaansa vapauttavaa päätöstä, jota Helsingin Sanomat ei edes maininnut	24
5.3	Ylen jutussa tapaus oli Mäenpään sanoin poikkeustapaus, Helsingin Sanomissa hän kertoi olevan maan tapa, että Yleen voidaan vaikuttaa	27
5.4	Tulosten yhteenveto	30
6	Pohdinta	34
6.1	Tutkimuksen uskottavuus ja yleistettävyys	34
6.2	Ajatuksia jatkotutkimuksista	35
6.3	Itsearviointi ja oma oppiminen	36
	Lähteet	40
	Liitteet	44
	Liite 1. Julkisen sanan neuvoston päätös langettava 6398/YLE/16 ja 6401/YLE/16	44
	Liite 2. Excel-taulukot aineistona käytetyistä jutuista per päivämäärä per media	49
	Liite 3. Helsingin Sanomien jutut linkitettyinä	55
	Liite 4. Ylen jutut linkitettyinä	57

1 Johdanto

Loppuvuonna 2016 ja seuraavana keväänä Ylegate-tapaus nosti isoja journalistisia teemoja koko Suomen keskusteltavaksi. Poliittinen painostus, yleisradioyhtiön riippumattomuus, itesesensuuri ja poliitikkojen välit toimittajiin puhututtivat koko Suomea. Kuten kaikki kohut, myös Ylegate unohtui, mutta sen seuraukset ovat pidempiaikaisempia.

Ylegate-tapaus alkoi loppuvuodesta 2016, kun pääministeri Juha Sipilä reagoi voimakkaasti Yleisradion verkkosivuilla julkaistuu uutiseen ja lähetti useita sähköposteja sekä jutun kirjoittaneelle toimittajalle Salla Vuorikoskelle että Ylen Uutis- ja ajankohtaistoimituksen silloiselle esimiehelle Atte Jääskeläiselle. Viestien perusteella juttuun tehtiin useita muutoksia.

Pääministeri Sipilän lähettämät sähköpostit aloittivat Ylen sisällä tapahtumaketjun, joka tuli yleisön tietoon muutaman päivän päästä Suomen Kuvalehden julkaistua jutun *Pääministeri Sipilä Vaiens Ylen: Uutisten johto hyllytti Sipilä-jutut – Ruben Stiller sai varoituk- sen*.

Tapauksen tultua suuren yleisön tietoon, sitä käsiteltiin intensiivisesti monissa medioissa, myös kansainvälisissä viestimissä. Atte Jääskeläinen seiso i tekojensa takana ja perusteli toimintaansa usealle eri medialle. Muutaman viikon kuluttua Ylen nimekkäitä toimittajia erosi.

Ylegate-tapausta käsiteltiin mediassa pitkään. Keväällä 2017 Ylen entiset toimittajat Jussi Eronen, Jarno Liski ja Salla Vuorikoski julkaisivat yhdessä kirjoittamansa kirjan Ylegate. Kirjassa Eronen, Liski ja Vuorikoski käsittelevät tapausta ja kertovat Uutis- ja ajankohtais-toimituksen toimintakulttuurista, jonka he kokivat ahdistavaksi, ongelmalliseksi ja painos- tavaksi. Lisäksi he kritisoivat Atte Jääskeläisen johtamiskulttuuria ja Ylen johdon toiminta. (Eronen, Liski & Vuorikoski 2017.)

Ylen toiminnasta tehtiin kantelu i ta Julkisen sanan neuvostolle. Maaliskuussa Julkisen sa- nan neuvosto antoi Ylelle langettavan päätöksen ja katsoi, että päätoimittajana toiminut Atte Jääskeläinen olisi taipunut ulkoiseen painostukseen ja luovuttanut toimituksen valtaa sen ulkopuolelle. Päätös on Suomessa historiallinen.

Helmikuussa 2017 Ylen vastaavat toimittajat ja Ylen hallitus tilasivat professori Olli Mäen- päältä raportin. Mäenpään saaman toimeksiannon mukaan raportin oli tarkoitus kattaa

Ylen journalistinen päätöksentekoprosessi ja siitä annettu ohjeistus. Raportti koettiin tarpeelliseksi, sillä Ylen prosesseista ja journalistisesta laadusta oli keskusteltu julkisuudessa. (Mäenpää 2017, 3.)

Ylegate-tapausten seuraukset olivat mittavat. Atte Jääskeläinen erosi Uutis- ja ajankoh- taistoimiuksen päätoimittajan virastaan. Suomi menetti vuonna 2017 ykköspaikkansa Toimittajat ilman rajoja -järjestön sananvapausindeksissä. Suomi putosi indeksissä kolmanneksi Norjan ja Ruotsin jälkeen. (Toimittajat ilman rajoja 2017.)

Ylegate-tapausta käsiteltiin myös Ylen omissa kanavissa. Opinnäytetyössäni tutkin sitä, miten Ylegate-tapausten kolmesta eri tapahtumasta uutisoitiin Ylen ja Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa.

Kolme avaintapahtumaa ovat: pääministeri Juha Sipilän lähettämät sähköpostit Salla Vuorikoskelle ja Atte Jääskeläiselle, Julkisen sanan neuvoston antama langettava päätös, jossa se katsoi Jääskeläisen taipuneen ulkopuoliseen painostukseen ja professori Olli Mäenpään arvointiraportin julkaisu.

Tarkastelen opinnäytetyössäni sisällönanalyysin keinoja käyttäen sitä, miten Ylegate-tapausten uutisointi erosi mainitsemillani aikaväleillä Helsingin Sanomien ja Ylen verkkoartikkeleissa. Keskityn opinnäytetyössäni juttujen juttukärkiin ja uutisoinnin volyyymiin. Uskon, että juttukärkiä ja uutisoinnin volyyymia vertaamalla voi tehdä päätelmiä siitä, mitä seikkoja tiedotusväline halusi kertoa tapahtuneesta yleisölle ja mitä ehkä jättää kertomatta. Yksiselitteisiä syitä näihin päätöksiin ei ole saatavilla, mutta niitä voi yrittää pohtia tulosten perusteella.

Mielestäni aihetta on tärkeä tutkia sen merkityksen vuoksi. Kuten opinnäytetyöstäni käy ilmi, Ylegate-tapauksella oli mittavia seurauksia. Tapauksesta uutisoitiin laajasti ja siihen viitataan toisinaan edelleenkin. Uskon, että tapaus jää sekä suomalaisen journalismin että politiikan historiaan. Journalismin riippumattomuus on asia, jota Suomessa ei ole kyseenalaistettu. Ylegate muutti tätä mielikuvaa. Sen vuoksi on mielestäni tärkeää selvittää, miten aiheesta uutisoitiin kahdessa Suomen suurimmassa tiedotusvälineessä.

Aloitin opinnäytetyöni selostamalla opinnäytetyöni kannalta keskeiset käsitteet. Lisäksi käyn läpi Ylegate-tapausten keskeisimmät tapahtumat ja sen seuraukset, jotta lukijalle muodostuu mahdollisimman tarkka kuva tapahtuneesta.

Kolmannessa luvussa keskityn valitsemaani tutkimusmenetelmään, sisällönanalyysiin. Selostan myös, millä perusteilla valitsin aineistokseni verkkoartikkelit ja miten rajasin aineiston koskemaan ainoastaan kolmea päivämäärää.

Neljännessä luvussa paneudun tutkimukseni toteuttamiseen. Esittelen tutkimukseni kohdemediat Ylen ja Helsingin Sanomat. Lisäksi kerron tutkimusongelmani ja tutkimukseni tavoitteet. Selostan myös työskentelytapani tarkasti vaihe vaiheelta.

Tutkimustuloksiin paneudun viidennessä luvussa. Esittelen ja analysoin saamani tutkimustulokset ensin yksi aikaväli kerrallaan. Käyn läpi sekä Ylen että Helsingin Sanomien artikkelien keskeiset sisällöt ja vertaan niitä toisiinsa. Luvun lopussa analysoin kaikkien kolmen aikavälin tuloksia yhdessä.

Kuudennessa luvussa pohdin tutkimuksen uskottavuutta ja yleistettävyyttä. Lisäksi esittelen omia ajatuksiani mahdollisten jatkotutkimusten aiheista. Lopuksi pohdin omaa työskentelyäni koko opinnäytetyöprosessin ajan mahdollisimman kriittisesti. Tarkastelen tekemiäni valintoja ja pohdin, mitä olisin voinut tehdä toisin. Arvioin myös omaa oppimistani ja ammatillista kehittymistäni prosessin aikana.

2 Keskeiset käsitteet ja tapahtumat

Tässä luvussa esittelen opinnäytetyöni tietoperustan ja määrittelen opinnäytetyöni keskeiset käsitteet: verkkojournalismi, Julkisen sanan neuvosto, painostus ja itsesensuuri. Lisäksi tässä luvussa selostan Ylegate-tapauksen keskeisimmät tapahtumat ja seuraukset.

Olen käyttänyt lähteinäni kirjallisuutta, oppikirjoja, internet-artikkeleita ja sosiaalisen median päivityksiä.

2.1 Verkkojournalismi

Verkkojournalismi on lähes reaaliaikaista, tietoverkkoja hyödyntävää journalismia. Se on sähköisen julkaisemisen ja tiedonjakelun muoto. (Kuutti 2012, 217.) Verkkojournalismin alustana toimii internet. Tämä tarkoittaa, että verkossa julkaistu journalismi on lähes kaikkien saatavilla ympäri maailman.

Bradshaw (2018, 73) luettelee verkkojournalismin ominaispiirteitä, jotka erottavat sen printti-, televisio- ja radiojournalismista. Verkkojournalismin ominaispiirteet ovat:

- Internet, jota käytetään alustana verkkojournalismille.
- Linkit, joiden avulla juttuja voidaan yhdistää muuhun tietoon.
- Epälineaarinen tarinankerronta
- Monen eri median käyttö, esimerkiksi teksti, kuvat ja video
- Juttujen liikkuvuus yli mediarajojen, esimerkiksi lehtijuttujen, blogien ja sosiaalisen median välillä.
- Reaaliaika
- Interaktiivisuus esimerkiksi lukijoiden ja toimittajien välillä.
- Saatavuus. Jutut ovat saatavilla globaalisti ympäri vuorokauden.
- Läpinäkyvyys. Toimittajat pystyvät kertomaan lähteensä linkkien avulla. Internetin rajaton määrä tilaa mahdollistaa useiden eri dokumenttien lataamisen jutun yhteyteen.
- Mitattavuus. Sisältöä voidaan mitata klikkauksilla, sivulla vietetyn ajan perusteella ja sosiaalisen median reaktioilla.
- Autonomisuus. Toisinaan jutut eivät käy läpi printtijournalismin editointiprosessia. Tämä vaatii toimittajilta tarkkuutta.
- Vastuullisuus. Toimittajilta vaaditaan verkkojournalismissa vastuullisuutta, sillä yleisö voi huomata asiavirheitä, plagiointia tai muita virheitä.

2.2 Julkisen sanan neuvosto

Julkisen sanan neuvosto on suomalaisen median itsesääntelyelin, joka tulkitsee hyvää journalistista tapaa ja eettisiä normeja (Kuutti 2012, 75). Lisäksi neuvoston tehtäviin kuuluvat asioiden käsittely kanteluiden perusteella (neuvosto voi ottaa asian käsiteltäväkseen myös omasta aloitteestaan), yleisluontoisten lausumien laatiminen ja muutoksenhakupyyntöjen käsittely (Julkisen sanan neuvosto 2015).

Neuvostoon kuuluu puheenjohtajan lisäksi kolmetoista jäsentä, joiden toimikausi on kolme vuotta. Puheenjohtajan tehtäviin kuuluu neuvoston johtaminen ja aktiivinen osallistuminen julkisiin keskusteluihin journalismin itsesääntelystä ja etiikasta. (Julkisen sanan neuvosto 2015.)

Julkisen sanan neuvosto ei ole tuomioistuin eikä se käytä tuomiovaltaa. Julkisen sanan neuvoston tehtävä on olla median omatunto ja yleisön varaventiili ja tarjota vaihtoehto oikeusprosessille (Kuutti 2012, 75). Julkisen sanan neuvosto tulkitsee päätöksissään Journalistin ohjeita.

2.3 Painostus

Journalismi pyrkii pääsääntöisesti luotettavuuteen ja objektiivisuuteen. Pääsääntöisesti siksi, että esimerkiksi puolueiden julkaisut, yritysten ja ammattiliittojen julkaisut ovat yleensä tietoisesti kallistuneet johonkin suuntaan. Objektiiviseen journalismiin kuuluu se, että asiat voidaan kertoa mahdollisimman todenmukaisesti, ei-värityneesti, yleispätevästi, asiallisesti ja puolueettomasti (Kuutti 2012, 137).

Eri tahot voivat yrittää vaikuttaa journalistiseen prosessiin tai sen lopputulokseen. Ulkopuoliset vaikutusyritykset voidaan jakaa yllyttäviin ja kieltäviin vaikutusyrityksiin (Kuutti 2012, 73). On hyvä huomata, että toimittajiin voidaan yrittää vaikuttaa myös organisaation sisältä.

On tapauksia, joissa toimittaja, joka on arvostellut viranomaisia, ei ole saanut haluamiaan tietoja, jotka viranomaisista myönteisemmin kirjoittanut toimittaja on tiedot saanut (Mäntylä 2008, 133). Toimittajia on myös uhkailtu, esimerkiksi heidän uutisoidessaan turvapaikanhakijoista (Niva 2018).

Journalistin ohjeet ottavat kantaa painostukseen. Toisen kohdan mukaan päätökset ja ratkaisut on tehtävä journalistisen perustein eikä päätösvaltaa saa luovuttaa toimituksen ulkopuolisille. Kolmannessa journalistin ohjeessa sanotaan, että toimittajalla on velvollisuus ja oikeus torjua sellainen painostus tai houkuttelu, jolla tiedonvälitykseen pyritään vaikuttamaan. (Julkisen sanan neuvosto 2013.)

2.4 Itsesensuuri

Itsesensuurilla on useita eri merkityksiä, joka voi hankaloittaa käsitteen ymmärtämistä. Kuutin (2012, 73) mukaan journalistinen itsesensuuri voi olla joko legitiimiä tai ei-legitiimiä.

Legitiimillä itesesensuurilla tarkoitetaan itsekontrollia, joka ohjaa toimittajaa työssään. Tällöin hän ei ota lahjuksia tai kirjoita perättömiä uutisia. Ei-legitiimillä itesesensuurilla tarkoitetaan poikkeamista journalistiseen kulttuuriin sisältyvistä arvoista ja normeista. Toimittaja ei esimerkiksi tee juttuja, jotka olisivat epäedullisia hänen työnantajansa ja työnantajan sidosryhmien kannalta. (Kuutti 2012, 73.)

Itsesensuuri voi olla joko tiedostamatonta tai tiedostettua. Syitä toimittajien itesesensuurille on monia. Esimerkiksi pelko jutun julkaisemisen seurauksista vaikuttaa siihen, mitä juttuja toimittajat kirjoittavat tai mitä juttuja he edes alkavat kirjoittaa (Talvio 2014, 64). Luulen, että myös halu miellyttää omaa työnantajaa tai viranomaista voi joissain tapauksissa olla toimittajalle syy sensuroida itseään.

2.5 Ylegate

Ylegatea seurattiin sen tapahtuessa runsaasti eri medioissa. Käymällä läpi tapauksen keskeisimmät tapahtumat ja seuraukset, pyrin antamaan tapahtuneesta mahdollisimman tarkkan kuvan.

Tapausta käsitellään laajasti kirjassa Ylegate, jonka ovat kirjoittaneet Ylen entiset toimittajat Jussi Eronen, Jarno Liski ja Salla Vuorikoski. Kirjassa kirjoittajat käsittelevät Ylen yleistä ilmapiiriä jo ennen joulukuun 2016 tapahtumia. Käytän kirjaa yhtenä lähteistäni tässä luvussa. On hyvä kuitenkin muistaa, että kyseessä on kolmen Ylen entisen toimittajan teos, joka ei ole puolueeton. Toimittajien omat muistot, tunteet ja kokemukset värittävät tekstiä ja ovat vaikuttaneet lopputulokseen.

Mediassa tapauksesta on käytetty myös termejä ”Sipilä-gate” ja ”Sipilägate”. Tässä opinäytetyössä käytän tapauksesta termiä ”Ylegate”. Tutkin tapausta nimenomaan journalistin opiskelijana keskittyen tapauksen uutisointiin kahdessa suuressa suomalaisessa mediassa. En keskity tapauksen poliittisiin vaikutuksiin, johon Sipilä-alkuiset termit mielestäni viittaavat.

2.5.1 Ylegaten keskeisimmät tapahtumat

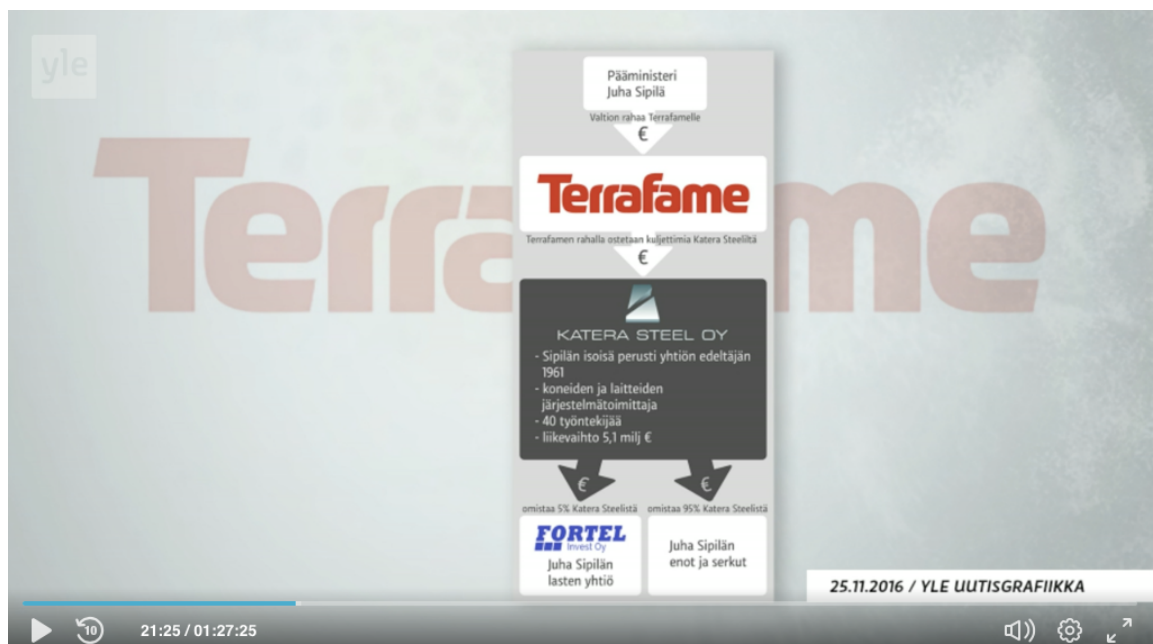
Ylegate alkoi marraskuussa 2016, kun Yle julkaisi verkkosivuillaan jutun *Pääministerin sukulaisten omistamalla yrityksellä noin puolen miljoonan euron tilaus Terrafamesta*. Juttu julkaistiin 25.11.2016 ja siinä kerrottiin, kuinka valtion omistama Terrafame oli tehnyt suuren tilauksen Katera Steel -yritykseltä, jonka omistavat pääministeri Juha Sipilän sukulaiset. (Eronen, Liski & Vuorikoski 2016.)

Pääministeri Sipilä suivaantui jutusta ja lähetti jutun kirjoittaneelle toimittajalle Salla Vuorikoskelle sekä Ylen uutis- ja ajankohtaistoiminnan esimiehelle Atte Jääskeläiselle useita sähköpostiviestejä. Sekä Atte Jääskeläinen (Jääskeläinen 2016) että Salla Vuorikoski (Vuorikoski 1.12.2016) ovat myöntäneet, että saivat pääministeri Sipilältä useita sähköpostiviestejä, joissa Sipilä välitti heille myös itse saamaansa kansalaispalautetta.

Pääministeri Sipilä kävi lyhyen sähköpostiviestittelyn samasta aiheesta Vuorikosken kanssa vielä muutaman päivän kuluttua. Vuorikoski informoi viesteistä Atte Jääskeläistä. Jääskeläinen kehotti Vuorikoskea vetäytymään keskustelusta, mutta jatkoi aiheesta keskustelua itse pääministerin kanssa. (Eronen ym. 2017, 136.)

Salla Vuorikoski julkaisi saamansa sähköpostiviestit omalla Facebook-aikajanallaan joulukuun alussa (Vuorikoski 1.12.2016). Vuorikosken tekemä päivitys on julkinen, joten sen voi löytää kuka tahansa. Vuorikoski on jättänyt päivityksestään pois pääministerin hänelle välittämät kansalaispalautteet.

Pääministerin lähettämien viestien perusteella juttuun tehtiin muutoksia. Jutusta poistettiin grafiikka (Kuva 1) ja jutun otsikkoa, ingressiä ja rakennetta muutettiin. Lisäksi juttuun tehtiin korjaus, että Sipilän isoisä ei perustanut Katera Steeliä vaan sen edeltäjäyhtiön. (Eronen ym. 2017, 129.)

Kuva 1. Pääministerin sukulaisten omistamalla yrityksellä noin puolen miljoonan euron tilaus Terrafamesta -jutusta poistettu grafiikka (A-teema 2017)

Jääskeläinen kuvaili ingressin, otsikon ja rakenteen muutoksia ”tavanomaisiksi”. Korjaus siitä, minkä yhtiön Sipilän isoisä perusti, tehtiin Sipilän vaatimuksen johdosta. Grafiikka poistettiin, sillä se antoi Jääskeläisen mukaan lukijalle virheellisen mielikuvan rahavirroista. (A-teema 2017.)

Ylen toimittajat olivat ideoineet Sipilä-uutiseen jatkojuttuja, joiden edistämisen Atte Jääskeläinen kielsi. Ylen työntekijöille annettiin ohjeeksi, että Yle pidättäytyy aihepiiriä käsittelevistä jutuista, kunnes oikeusasiamies olisi tutkinut ja tehnyt ratkaisunsa Sipilän jääviydestä. Prosessia saisi seurata, mutta aihetta ei käsiteltäisi radion tai television keskusteluohjelmissa eikä siitä kirjoitettaisi spekulatiivisia juttuja. (Eronen ym. 2017, 146.)

Pressiklubi-ohjelman silloinen juontaja Ruben Stiller olisi halunnut käsitellä aihetta ohjelmassaan. Hän oli tietoinen Sipilä-kiellosta, mutta ei suostunut noudattamaan sitä. (Eronen ym. 2017, 157.) Seurauksena ohjelman suunnittelusta ja kiellon vastustamisesta Stiller sai varoituksen Jääskeläisen sijaiselta Marjo Ahoselta. Stiller allekirjoitti varoituksen. Myöhemmin samana päivänä Stiller keskusteli puhelimitse Atte Jääskeläisen kanssa. He pääsivät kompromissiin siitä, miten aihetta käsiteltäisiin Pressiklubissa. Stillerille annettu varoitus peruttiin. (Eronen ym. 2017, 160–161.)

Tapahtumat tulivat yleisön tietoon, kun 30.11.2016 Suomen Kuvalehti julkaisi verkkosivullaan jutun *Pääministeri Sipilä vaiensi Ylen: Uutisten johto hyllytti Sipilä-jutut – Ruben Stiller sai varoituksen*. Jutussa kerrotaan tarkasti Ylen tapahtumista, lähteenä oli ollut kolme Ylen työntekijää (Kauppinen 2016). Tapaus oli ollut myös muiden medioiden, esimerkiksi Helsingin Sanomien, tiedossa ja jutusta oli ilmeisesti käyty uutiskilpailua (Honkonen 2017).

Suomen Kuvalehden julkaiseman jutun jälkeen kotimainen ja kansainvälinen media otti yhteyttä Vuorikoskeen (Eronen ym. 2017, 163). Oman kommenttinsa antoi myös Atte Jääskeläinen. Hänen mukaansa Suomen Kuvalehden uutinen ei pitänyt paikkaansa vaan Yle päättää journalismistaan itse (Jääskeläinen 2016). Aihetta käsiteltiin mediassa laajasti. Pääministerin vaikuttamisyritys ja mahdollisuus, että Yle taipui painostukseen, olivat iso uutinen.

2.5.2 Ylegaten keskeisimmät seuraukset

Joulukuun 14. päivä sekä Eronen (Eronen 14.12.2016) että Vuorikoski (Vuorikoski 14.12.2016) kertoivat julkisesti Facebookissa irtisanoutuneensa Ylen palveluksesta. Eronen perusteli päätöstään sillä, että hänen sananvapauttaan on rajoitettu. Hän kertoi, ettei pystynyt tekemään omien arvojensa tai journalistin ohjeiden mukaista työtä. (Eronen

14.12.2016.) Vuorikoski kirjoitti 14.12.2016 päivityksessään, että Ylessä on ongelmia, jotka koskevat Ylen riippumattomuutta ja sen yleisön oikeuksien toteutumista.

Erosen ja Vuorikosken lisäksi muitakin toimittajia lähti Ylestä. Jarno Liskin määräaikaista työsuhdetta ei jatkettu (Eronen ym. 2017, 190). Vuoden 2017 helmikuussa Susanne Päivärinta irtisanoutui Ylen palveluksesta. Kollegoilleen lähettämässä sähköpostissa Päivärinta kiitti yleisöään ja syytti Atte Jääskeläistä sensuurista ja kovasta johtamistyylistä. (Niemi 2017.)

Pääministeri Sipilän vaikuttamisesta valtiorahoitteiseen yleisradioyhtiöön uutisoitiin myös kansainvälisesti. Iso-Britannian yleisradioyhtiö BBC kirjoitti jutusta verkkosivuillaan (BBC 2016), samoin ranskalainen Le Monde -sanomalehti (Hivert 2016).

Ylegate vaikutti Suomen sijoitukseen sananvapausindeksissä. Toimittajat ilman rajoja -järjestö julkaisee vuosittain lehdistönvapausindeksin, joka arvioi lehdistönvapautta 180 maassa. Suomi oli indeksin ykköspaikalla vuodesta 2010 lähtien, mutta vuonna 2017 Suomi menetti ykköspaikkansa Norjalle. Tapaukseen otti kantaa myös järjestön pääsihteeri Christophe Deloire. Hänen mukaansa Suomen putoaminen oli vuoden 2017 merkittävin yksittäinen tapaus. (Toimittajat ilman rajoja 2017.)

Ylegate-tapauksen yhteydessä Ylen journalistista toimintaa käsiteltiin osana uutisointia. Helmikuussa 2017 Ylen vastaavat toimittajat tilasivat hallinto-oikeuden professorilta Olli Mäenpäältä raportin, jonka tarkoituksena oli arvioida Ylen journalistista päätöksentekoprosessia (Mäenpää 2017, 3). Ulkopuolinen selvitys tilattiin, jotta Yleen saataisiin palautettua työrauha ja tarkistettua, että Ylen toiminta on laadukasta. Selvitys koski journalismin lisäksi ohjelmapäätöksentekoa. (Aromaa J. & Mattila M. 2017.)

Mäenpään raportti valmistui sovitusti aikataulussa toukokuussa 2017. Arviointiraportin suosituksissa Mäenpää kirjoittaa, että Ylen ulkoista riippumattomuutta tulisi selkeyttää ja vahvistaa (Mäenpää 2017, 25) ja Ylen pitäisi korostaa myös journalistista vastuuta (Mäenpää 2017, 36). Mäenpää otti kantaa myös Ylen journalistiseen johtamiseen ja suositteli sen kehittämistä ja hierarkian vähentämistä (Mäenpää 2017, 50–51).

Ylen toimintaa arvioi myös Julkisen sanan neuvosto. Neuvosto arvioi jutun *Pääministerin sukulaisten omistamalla yrityksellä noin puolen miljoonan euron tilaus Terrafamesta* julkaisemis- ja korjausprosessia sekä Ylen toimintaa pääministeri Sipilän yhteydenottojen jäl-

keen. Neuvosto käytti päätöksissään apuna Erosen, Liskin ja Vuorikosken yhdessä tekemää muistiota tapahtumista sekä Jääskeläisen tekemää vastausta. (Julkisen sanan neuvosto 2017.)

Päätöksessään (Liite 1) Julkisen sanan neuvosto katsoi, että Yle rikkoi Journalistin ohjeiden 2. ja 3. kohtaa ja antoi sille varoituksen. Neuvosto piti erityisien raskauttavana Ylen voimasakasta reagointia pääministerin yhteydenottoihin. Neuvosto katsoi, että pääministeri Sipilän erikoiskohtelu on ” - - haitaksi demokratialle, ja se on myös omiaan heikentämään journalismin uskottavuutta suuren yleisön silmissä.” (Julkisen sanan neuvosto 2017.) Käytännössä Julkisen sanan neuvosto katsoi, että Yle oli luovuttanut journalistista päätösvaltaa toimituksen ulkopuolelle (JO2) eikä se torjunut painostusta tai houkuttelua, jolla yritetään estää, ohjata tai rajoittaa tiedonvälitystä (JO3).

Julkisen sanan neuvoston päätös, toimittajien irtisanoutumiset ja Olli Mäenpään raportti aiheuttivat sen, että Ylegatea käsiteltiin mediassa pitkin kevättä. Näiden tapahtumien jälkeen Helsingin Sanomat haastatteli Atte Jääskeläistä 28.5.2017 julkaistuun juttuun *Älykäs, kunnianhimoinen, näsäviisas ja peluri – Ylen Atte Jääskeläinen on jääräpää, joka haluaa kertoa, miten asiat oikeasti ovat*. Jutussa Jääskeläinen ottaa kansaa Mäenpään raporttiin ja Julkisen sanan neuvoston langettavaan päätökseen sanomalla

Totta kai niillä on merkitystä, mutta eivät ne pääätä Yleisradion organisaatiosta tai journalistisesta linjasta. Ylehän on vapaaehtoisesti JSN:n jäsen. Jos JSN ryhtyy liikaa määrittelemään Yleisradion journalistista linjaa, Yleisradion täytyy varmaan perustaa oma elin sitä varten. (Berner 2017.)

Myöhemmin Jääskeläinen kirjoitti Twitterissä, ettei kommentti ollut vihjaus eikä Yle ole eroamassa Julkisen sanan neuvostosta (Jääskeläinen 28.5.2017.)

Muutamaa päivää myöhemmin Jääskeläinen jätti tehtävänsä Ylen Uutis- ja ajankohtaistoimituksen esimiehenä. Ylen pääluottamusmies kertoi, että sananvaihto Julkisen sanan neuvostosta eroamisesta oli viimeinen niitti asialle (MTV 2017). Ylen tiedotteessa kerrottiin, että päätös tehtiin yhteisymmärryksessä Ylen hallituksen ja toimitusjohtaja Lauri Kivisen kanssa. Jääskeläinen perusteli päätöstään sillä, että ” - - Ylen rooli yhteiskunnassa on tärkeämpi kuin oma roolini Ylessä.” (Yle 2017.)

3 Tutkimusmenetelmästä

Käytän tutkimuksessani sisällönanalyysia. Sisällönanalyysi on laadullinen tutkimusmenetelmä. Laadulliselle tutkimukselle on hankala antaa yhtä selittävää termiä, joka kertoisi tyhjentävästi, mitä se tarkoittaa. Sitä kannattaa mieluummin ajatella erilaisia tutkimusperinteitä yhdistävänä kattokäsitteenä, ei yhtenä kokonaisuutena (Tuomi & Sarajärvi, 188).

Sisällönanalyysin avulla voidaan tuottaa uusia näkemyksiä, uutta tietoa ja saattaa esiin piileviä tosiasioita (Anttila 2014). Dokumenttien systemaattinen ja objektiivinen analysointi on mahdollista sisällönanalyysin menetelmällä (Tuomi & Sarajärvi 2018, 117). Dokumentit voivat olla esimerkiksi haastatteluja, kuvia, videoita tai sosiaalisen median päivityksiä. Tässä opinnäytetyössä dokumentit ovat Helsingin Sanomien ja Ylen verkkoartikkeleita.

Tavoitteenani oli tutkia Ylegate-tapauksen uutisointia objektiivisesti ja selvittää, mitä faktoja Yle kertoi tai mahdollisesti jätti kertomatta omassa uutisoinnissaan ja miten uutisointi erosi toisen suuren suomalaisen median, Helsingin Sanomien, uutisoinnista. Näistä syistä valitsin tutkimusmenetelmäksi sisällönanalyysin.

Tässä luvussa esittelen tarkemmin sisällönanalyysin tutkimusmenetelmänä. Lisäksi esittelen tutkimusaineistoni ja selostan, miten valitsin ja rajasin sen.

3.1 Sisällönanalyysi tutkimusmenetelmänä

Sisällönanalyysi on eräänlainen perusanalyysimenetelmä ja sitä voidaan käyttää kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä. Se on paitsi yksittäinen metodi myös erilaisiin analyysikonaisuuksiin liitettävä teoreettinen kehys. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 103.)

Tuomi ja Sarajärvi esittävät (2018, 189) sisällönanalyysin ongelmallisuuden: sisällönanalyysin käyttäminen metodina liittämättä sitä kyseisen tutkimuksen perinteeseen tai lähestymistapaan ei ole mielekäästä. He kuitenkin myöntävät (2018, 190), että sisällönanalyysin käyttäminen ainoastaan menetelmänä on mahdollista aineistolähtöisessä analyysissä, jossa ”katsotaan, mitä aineistosta ylipäätään irti saadaan”.

Onnistunut sisällönanalyysi on objektiivista, systemaattista ja se tähtää yleistettävyyteen. Analyysin pitää olla toistettavissa, kaiken aineiston kattava ja sillä pitää olla teoreettista relevanssia. (Anttila 2014.)

3.2 Aineiston valinta ja rajaus

Aineisto on sisällönanalyysissa tärkeä. Liian niukka aineisto voi hankaloittaa sen analysoimista. Tällöin on vaarana, että tutkija ainoastaan selostaa aineiston auki analysoimatta sitä lainkaan. Kun käyttää sisällönanalyysia aineiston analyysissa, kannattaa jo ennen analyysin aloittamista pohtia, minkälaista aineistoa kannattaa kerätä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 146.)

Esittäessäni opinnäytetyöni työsuunnitelmaa maaliskuussa 2018, yksi opettajistani kertoi, että häntä kiinnosti eritoten se, mitä Yle jätti mahdollisesti omassa uutisoinnissaan kertomatta. Kerroin huoleni siitä, että Ylegate on laaja tapaus ja yhden aikavälin valitseminen olisi haastavaa, sillä tapauksen tapahtumat ovat ajoittuneet pidemmälle aikavälille. Pitkän aikavälin haasteeksi tulisi sen kattava ja luotettava tutkiminen aineiston suuren määrän vuoksi. Opettajani ehdotti, että ottaisin tarkastelun kohteeksi useamman lyhyen aikavälin. Voisin valita Ylegaten avaintapahtumia ja peilata Ylen uutisointia tapahtumista toiseen tiedotusvälineeseen.

Päätin tarkastella Ylegate-uutisointia kolmen avaintapahtuman kautta. Ensimmäinen avaintapahtuma on pääministeri Sipilän sähköpostiviestittely Salla Vuorikoskelle ja Atte Jääskeläiselle. Sähköpostiviestittely aloitti koko tapahtumasarjan ja on mielestäni sen vuoksi merkittävä. Pääministeri lähetti Vuorikoskelle ja Jääskeläiselle useita sähköposteja, joiden sisältö on mielestäni kiinnostava ja ehdottomasti tutkimisen arvoinen. Pääministeri muun muassa mainitsi, ettei hän arvosta Yleä lainkaan. (Vuorikoski 1.12.2016.)

Toinen avaintapahtuma on Julkisen sanan neuvoston antama langettava päätös Ylelle. Kyseessä on Suomen historiassa poikkeuksellinen päätös, sillä neuvosto katsoi, että Yle olisi taipunut ulkopuoliseen, vieläpä pääministerin, painostukseen.

Myös Ylen uutisointi päätöksestä oli poikkeuksellista. Yle julkaisi sekä Atte Jääskeläisen että Ylen toimitusjohtaja Lauri Kivisen kommentit päätökseen hyvin nopeasti neuvoston päätöksen jälkeen. Langettavan päätöksen saaneiden tiedotusvälineiden pitäisi julkaista päätökset sellaisenaan ilman ylimääräisiä kommentteja. (Eronen, Liski & Vuorikoski 2017, 204–205.) Julkisen sanan neuvosto tarkensi ohjeita langettavan päätöksen julkaisemisesta (Julkisen sanan neuvosto 2017b).

Kolmas tapahtuma on professori Olli Mäenpään selvityksen julkaiseminen. Mielestäni se, että julkisen palvelun yleisradion riippumattomuudesta ja journalistisesta päätöksentekoprosessista tilataan puolueeton arviointiraportti, on huomionarvoista. Raportin tilaus oli

suora seuraus Ylegatesta ja se valmistui noin kuusi kuukautta tapauksen alkamisen jälkeen. Tutkimuksen kattavuuden kannalta olisi mielekästä tutkia sitä, miten uutisointi mahdollisesti erosi tämän tyyppisen suoran seurauksen kohdalla.

Päädyin luettelemani tapahtumiin myös niiden ajoitusten vuoksi. Sipilän lähettämät sähköpostit mainittiin ensimmäistä kertaa Suomen Kuvalehden jutussa, joka julkaistiin 30.11.2016. Salla Vuorikoski julkaisi viestit Facebookissa 1.12.2016. Julkisen sanan neuvosto antoi langettavan päätöksensä 22.3.2017. Olli Mäenpään raportti julkaistiin 15.5.2017. Tapahtumat ajoittuvat sopivan etäisyyden päähän toisistaan ja rytmittävät Ylegate-tapausta kokonaisuutena.

Valitsin aineistoon nimenomaan verkkoartikkeleita kahdesta syystä. Verkkoartikkeleiden saatavuus olisi taattu. Lisäksi artikkeleista käy ilmi niiden tarkka julkaisuaika, päivämäärä ja kellonaika. Myös mahdollisten muokkausten ajankohta käy verkkoartikkeleissa ilmi. Tarkat julkaisutiedot helpottavat artikkeleiden keskinäistä vertailua.

Kuten Bradshaw (ks 2.1) mainitsee, myös juttujen liikkuvuus yli mediarajojen on mahdollista verkkouutisoinnissa. Vaikka aineistoni koostuu nopeista uutisista, on niihin hankittu mahdollisesti tietoa muistakin medioista, joka tekee niistä kattavammat. Bradshaw'n toinen mainitsema verkkojournalismin piirre, linkit, helpottivat omaa aineistonkeruutani (ks. 4.3).

Ylen verkkoartikkelit ovat kaikille avoimia. Helsingin Sanomilla on ilmaisten juttujen lisäksi ainoastaan tilaajille suunnattuja verkkoartikkeleita, joiden lukemiseen tarvitaan kirjautumistunnukset. Sisällytin myös maksulliset artikkelit mukaan tutkimukseeni, sillä minulla on kirjautumistunnukset Helsingin Sanomien verkkosivuille. Näin uutisoinnista saa kattavamman, luotettavamman ja tarkemman kuvan.

Jätin otantani ulkopuolelle artikkelit, joita Helsingin Sanomat julkaisi HS Ilta -osiossa. Kyseessä oli artikkeleita, joita oli julkaistu Helsingin Sanomien sivuilla aiemmin, mutta jotka nostettiin mahdollisesti uusilla saatesanoilla HS Ilta -etusivulle. Lisäksi Nyt-liitteen artikkelit jätin tutkimukseni ulkopuolelle. Kyseessä on Helsingin Sanomien viikkoliite, joka keskittyy ruokaan, internetin ilmiöihin ja menovinkkeihin. Samoin ulkopuolelle jäivät esimerkiksi tiedotteet ja lukijoiden mielipidekirjoitukset, jotka tulivat hakutuloksiin verkkoartikkeleiden rinnalle.

On hyvä muistaa, että artikkelien ja juttujen lisäksi aihetta on käsitelty Helsingin Sanomien ja Ylen kanavissa muutenkin. Helsingin Sanomien podcast Uutisraportti on ottanut asiaan

kantaa, samoin siitä on keskusteltu Ylen keskusteluohjelmissa, esimerkiksi A-teemassa. Jätin otantani ulkopuolelle muunlaiset mediamuodot, kuten videot, kuvat ja podcastit.

Valitsin päivämääräksi ne päivät, jolloin kyseinen tapahtuma on tapahtunut. Pääministeri Sipilä toki lähetti sähköpostiviestinsä aiemmin, mutta yleisön tietoon ne tulivat myöhemmin. Ensin Suomen Kuvalehden jutussa 30.11.2016, lopullisesti Salla Vuorikosken Facebook-päivityksessä 1.12.2016. Julkisen sanan neuvosto antoi päätöksensä 23.3.2017 ja Olli Mäenpään raportti julkaistiin 15.5.2017. Media osasi odottaa kumpaakin tapahtumaa jo etukäteen, joten niiden uutisointi aloitettaisiin heti, kun mahdollista.

On hyvä huomata, että aineistoni koostuu pääsääntöisesti uutisista. Neljästäkymmenestä jutusta kuusi on jotain muuta kuin uutisia. Tämä selittyy osin rajaamillani aikaväleillä. Tapauksista kirjoitettiin myös taustoittavia juttuja, mutta myöhemmin.

Uutinen on se juttutyyppi, jota käytetään, kun kerrotaan äskettäin tapahtuneesta tai äskettäin tietoon saadusta tapauksesta. Reaaliaika on yksi Bradshaw'n mainitsemista verkkojournalismin erityispiirteistä (ks. 2.1). Tiedotusvälineet pyrkivät nopeuteen ja uutista täydennetään nopeasti, kun uutta tietoa on saatu (Kuutti 2012, 209). Alalla on yleistä, että taustoittavia juttuja julkaistaan yleensä muutaman päivän kuluttua tapahtuneesta, kun tietoa on saatu enemmän. Taustoittavat juttutyypit keskittyvät tapahtumaan seurauksiin tai sen historiaan (Kuutti 2012, 77).

4 Tutkimuksen toteuttaminen

Tässä luvussa selostan tarkemmin, miten toteutin tutkimukseni. Esittelen tutkimukseni kohteet, Ylen ja Helsingin Sanomat. Lisäksi esittelen tutkimusongelman ja tutkimukseni tavoitteet. Luvun lopussa selostan tarkan työtapakuvauksen.

4.1 Tutkimuksen kohteet

Jo opinnäytetyöni suunnitteluvaiheessa minulle oli selvää, että toinen tutkimuskohteistani olisi Yle ja toinen olisi kotimainen vertailumedia (ks. 3.2). Ylen rinnalle valitsin tutkimukseeni vertailumediaksi Helsingin Sanomat.

Suomalaiset käyttävät Helsingin Sanomien ja Ylen uutisia verkossa suunnilleen saman verran: viikoittain Helsingin Sanomien uutisia 30 % ja Ylen 32 %, vähintään kolme kertaa viikossa kumpaakin 20 % ja alle kolme kertaa viikossa Helsingin Sanomien uutisia 10 % ja Ylen 12 %. (COMET 2017, 50.)

Lisäksi COMET:n raportin (2017, 2) mukaan Suomi erottuu muista maista erityisesti sillä, että erityisesti radio- ja televisioyhtiöiden sekä lehtikustantajien verkkosivut ovat suosittuja uutislähteitä. Voidaan siis sanoa, että suomalaiset lukevat sekä Helsingin Sanomien että Ylen verkkouutisia mielellään ja niihin luetaan.

Kummatkin valitsemani mediat edustavat uusmedian lisäksi perinteistä mediaa. Perinteiselle medialle tyypillistä ovat yksisuuntaisuus, tietyinä aikana tapahtuva jakelu ja yhdenmukainen ja muuttumaton sisältö kaikille (Kuutti 2012, 208-209). Ylen perinteistä uutismediaa edustavat tv-uutiset. Helsingin Sanomien perinteinen uutismedia on printtilehti.

4.1.1 Yle

Yleisradio Oy on julkisen palvelun yleisradioyhtiö. Sen toimintaa määrittelee laki Yleisradio Oy:stä 22.12.1993/1380.

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä ja muita julkisen palvelun sisältöpalveluja tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. (Laki Yleisradio Oy:stä, 3 luvun 7§.)

Ylen osakekannasta vähintään 70 prosenttia on oltava valtion omistuksessa ja hallinnassa. Yle on paitsi valtion omistama, myös parlamentaarisesti valvottu. Eduskunta valitsee Ylen hallintoneuvoston. Yhtiön muut hallintoelimet ovat hallitus ja toimitusjohtaja. (Yle 2015.) Ylen liikevaihto vuonna 2017 oli 472,3 miljoonaa euroa (Yle 2014).

Ylen toimintaa rahoitetaan niin kutsutulla Yle-verolla. Laki yleisradioverosta 31.8.2012/484 määrittelee, ketkä maksavat Yle-veroa ja minkä verran. Lain mukaan Yle-veroa maksavat Suomessa yleisesti verovelvolliset, 18 vuotta täyttäneet henkilöt. Yhdelle henkilölle veron määrä voi olla vuodessa korkeintaan 163 euroa (Yle 2014).

Yle tarjoaa laajasti erilaisia mediapalveluita. Ylellä on muun muassa neljä tv-kanavaa, kuusi radiokanavaa, digitaalisia radiopalveluja, suoratoistopalvelu Yle Areena, 24 aluetoimitusta, kirjeenvaihtajia ja sovelluksia, esimerkiksi Uutisvahti. Yle tarjoaa sisältöä kahdellatoista eri kielellä, esimerkiksi romaniksi, kolmella saamen kielellä ja viittomakielellä. (Yle 2014.)

4.1.2 Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat on Sanoma Media Finlandin omistama sanomalehti, joka ilmestyy seitsemän päivää viikossa. Sanoma Media Finland on osa kansallista Sanoma-konsernia. Sanoma Media Finlandin liikevaihto vuonna 2017 oli 570,6 miljoonaa euroa. (Sanoma 2018a.)

Helsingin Sanomien painetun lehden ja digilehden kokonaislevikki vuonna 2017 oli 324 997 (Media Audit Finland 2017). Printtilehden lisäksi Helsingin Sanomilla on verkkosivut ja älylaitteisiin ladattava uutissovellus. Helsingin Sanomat on Pohjoismaiden suurin tilattava sanomalehti. Samaan tuoteperheeseen kuuluvat muun muassa Kuukausiliite, HS Teema, HS Viikko, HSTV, HS Kirjat ja Nyt.fi. (Sanoma 2018b.)

4.2 Tutkimuksen ongelma ja tavoite

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää, miten saman tapahtuman ja aikavälin uutisointi erosi kahdessa suuressa suomalaisessa mediassa. Eroavaisuuksia voi lähestyä monesta eri näkökulmasta, esimerkiksi otsikoinnista, haastateltavien valinnasta tai asiantuntijoiden käytöstä. Tässä opinnäytetyössä eroavaisuuksia punnitaan uutisoinnin volyymin ja artikkeleiden uutiskärkien perusteella.

Uutisoinnin volyymin ja eri juttujen kärkien perusteella on yksinkertaista selvittää, mitä tietoja jutuissa haluttiin korostaa. Tutkimukseni perusteella ei siis ole löydettävissä yhtä oikeaa totuutta. Laadullisessa tutkimuksessa tavoite ei olekaan totuuden selvittäminen tutkittavasta asiasta. Tavoitteena on näyttää tutkimisen aikana muodostuneiden tulkintojen avulla esimerkiksi ihmisen toiminnasta jotain, mitä on mahdotonta havaita välittömästi. (Vilka 2015, 146.) Tutkimuksessani tavoitteena on selvittää, minkälaisia päätöksiä Yle-gate-uutisoinnissa tehtiin.

Toimittajat ja toimitukset tekevät päätöksiä joka päivä ja jokaisessa jutussa, sekä tiedostaen että tiedostamattaan. Aiheet, juttukärjet, haastateltavat, asiantuntijat, otsikot, kuvat, kuvatekstit, ingressit ja kerrotut faktat ovat kaikki valintojen tulosta. Jo se, mistä edes tehdään juttu ja mistä ei, on iso valinta.

Aina, kun toimittaja kertoo jotain, hän jättää jotain myös kertomatta. Tutkimuksessani en ole kiinnittänyt huomiota siihen, kuka artikkelit on kirjoittanut. En ottanut toimittajien nimiä yhdeksi artikkeleista kerättäväksi tiedoksi. Toimittajien sijaan keskityn medioihin ja niiden eroavaisuuksiin. Vaikka yksittäiset päätökset tekee toimittaja, edustavat ne koko mediaa.

Tavoitteenani on selvittää, minkälaisia päätöksiä Helsingin Sanomat ja Yle ovat tehneet uutisoidessaan Ylegate-tapahtumista. Keskityn tutkimuksessani kahteen kysymykseen:

1. Kuinka paljon tapahtumasta uutisoitiin?
2. Mikä on tapahtumasta kertovan jutun kärki?

Nopeassa verkkouutisoinnissa on tapana, että samasta aiheesta julkaistaan useampi juttu. Uuden tiedon tultua ilmi siitä voidaan tehdä oma juttunsa. Lisäksi edellisiä juttuja voidaan täydentää. Juttuja myös linkitetään toisiinsa.

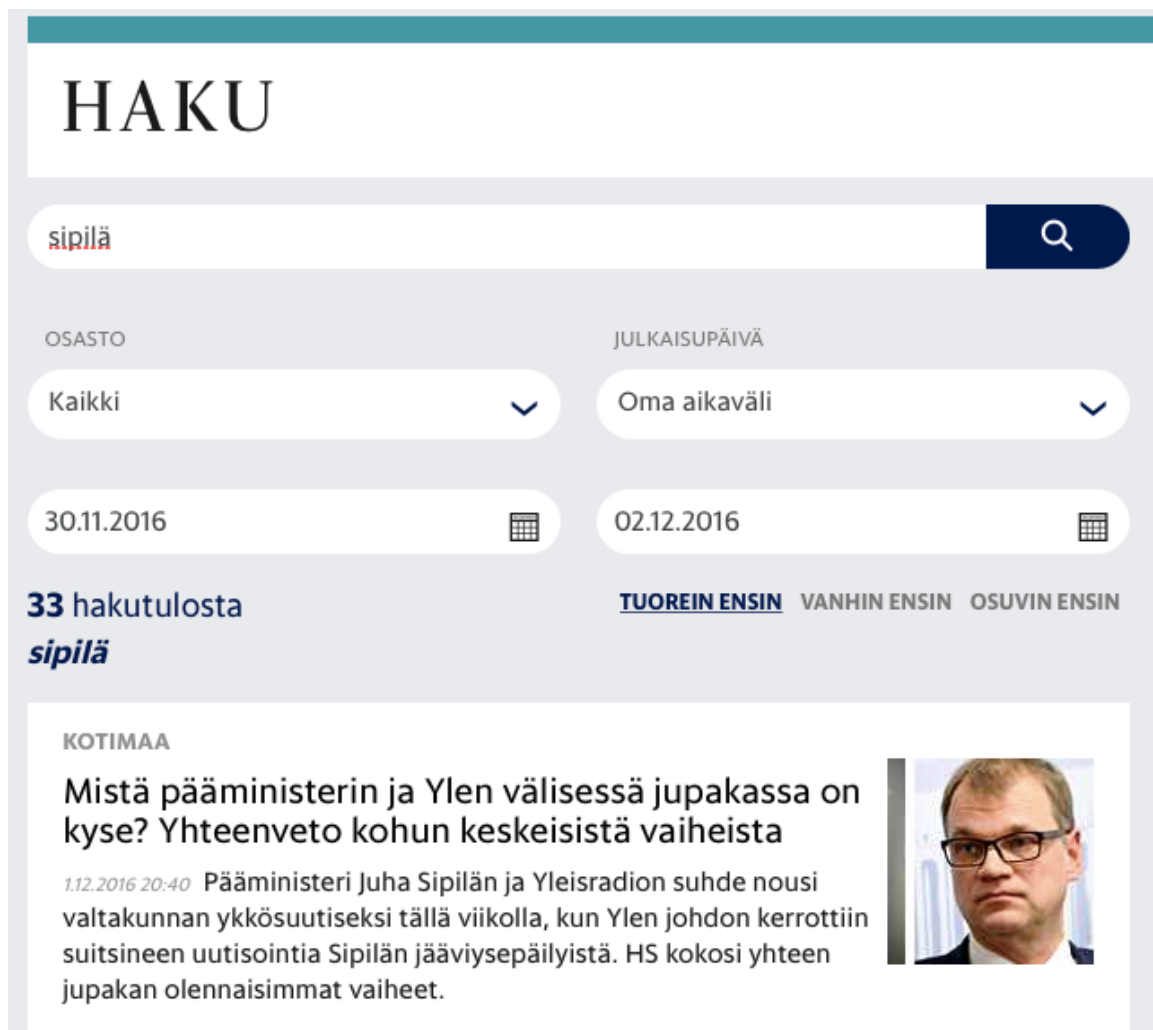
Uutisoinnin volyyymilla voidaan arvottaa sitä, kuinka tärkeänä aiheetta on toimituksessa pidetty. Se, että aiheesta ilmestyy useita juttuja eri uutiskärjillä tarkoittaa useimmiten sitä, että aihetta ja sen etenemistä on seurattu toimituksessa. Uuden asian käytyä ilmi se halutaan nopeasti ulos lukijoille.

Tutkimalla juttujen kärkiä voidaan selvittää, miksi yksittäinen juttu ylipäättänsä tehtiin. Uutisen tärkein ja mielenkiintoisin sisältö kerrotaan jutun alussa (Kuutti 2012, 58), joka yleensä selittää jo itsessään jutun arvon ja tarkoituksen.

4.3 Työtapakuvaus

Keräsin tutkimukseni aineiston kolmen päivän aikana, 11.9.–13.9.2018. Keräsin aineiston yksi aikaväli kerallaan, jotta minulle syntyisi jonkinlainen ennakkokäsitys siitä, miten kohdemedioideni uutisointi erosi aiheittain. Keräsin aineiston aikajärjestyksessä. Aloitin vanhimmasta tapahtumasta, Sipilän lähettämistä sähköposteista, sen jälkeen keräsin Julkisen sanan neuvoston langettavasta päätöksestä kertovan materiaalin ja lopuksi professori Olli Mäenpään raportista kertovan uutisoinnin. Keräsin jokaisesta tapauksesta Helsingin Sanomien artikkelit ensin. Tein niin ensimmäisen aineiston kohdalla, joten se jäi työskentelytavakseni.

Kerätessäni aineistoa käytin kummankin kohdemedian verkkosivujen hakukenttää. Kirjoitin hakukenttiin Ylegateen liittyviä hakusanoja. Käytin hakusanoina sanoja sipilä, yle, julkisen sanan neuvosto, jääskeläinen, kivinen ja olli mäenpää. Helsingin Sanomien verkkosivuilla asetin hakuihin oman aikavälini, jolloin hakutulosten määrä oli pienempi ja sen tutkiminen nopeampaa (Kuva 2). En käyttänyt muita rajoituksia.

HAKU

sipilä

OSASTO: Kaikki

JULKAISUPÄIVÄ: Oma aikaväli

30.11.2016

02.12.2016

33 hakutulosta

sipilä

KOTIMAA

Mistä pääministerin ja Ylen välisessä jupakassa on kyse? Yhteenveto kohun keskeisistä vaiheista

1.12.2016 20:40 Pääministeri Juha Sipilän ja Yleisradion suhde nousi valtakunnan ykkösuutiseksi tällä viikolla, kun Ylen johdon kerrottiin suitsineen uutisointia Sipilän jääviysepäilyistä. HS kokosi yhteen jupakan olennaisimmat vaiheet.

Kuva 2. Kuvakaappaus Helsingin Sanomien verkkosivujen hakukentästä ja ensimmäisestä hakutuloksesta. Kuvakaappaus otettu 10.10.2018.

Ylen verkkosivuilla aikaväliä ei ollut mahdollista rajata itse. Tällöin kirjoitin hakusanani ja valitsin Tarkennettu haku -kohdasta Uutiset (Kuva 3). Muut valittavissa olevat palvelut eivät vastanneet aineistoani. Julkaisu-kohtaan jätin ”Milloin tahansa”, sillä muut vaihtoehdot olivat tänään, viimeisin viikko, viimeisin 30 vrk tai viimeisin vuosi. Tarvitsemani artikkelit olivat vanhempia. En tehnyt muita rajauksia. Valitsin hakutulosten järjestämisen aikajärjestykseen, jotta tulokset esitettiin uusimmasta vanhempaan. Tällöin sivun alalaidasta oli helppo valita seuraavia hakutulossivuja ja etsiä tietyn aikavälin artikkeleita.

Haku

sipilä Hae

^ Piilota

Palvelu

Areena Uutiset X Urheilu Oppiminen Elävä arkisto YleX

Aihe

Kotimaan uutiset Ulkomaat politiikka talous suomalaiset poliitikot

Media

Video Audio

Julkaisu

Milloin tahansa Suomi

Osuusjärjestys **Aikajärjestys**

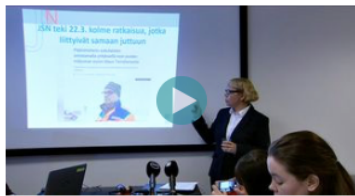
Näytetään tulokset 1 - 10. Hakutuloksia yhteensä noin 45500

Kuva 3. Kuvakaappaus Ylen verkkosivujen hakukentästä ja tarkennetusta hausta. Kuvakaappaus otettu 10.10.2018.

Aineiston keruuta helpotti huomattavasti se, että artikkelin julkaisupäivä näkyi kummallakin medialla heti hakutuloksen yhteydessä (kuvat 4 ja 5). Minun ei siis tarvinnut klikata artikkeleita erikseen auki tarkistaakseni, että se on varmasti julkaistu tapahtuman ajankohdalla. Ilmoitettu päivämäärä oli artikkelin alkuperäinen julkaisupäivämäärä, ei esimerkiksi muokkausten päivämäärä.

Kuva 4. Kuvakaappaus Helsingin Sanomien verkkosivuilta. Hakusanana ”julkisen sanan neuvosto”. Kuvakaappaus otettu 10.10.2018.

yle.fi > Uutiset > Julkisen sanan neuvosto

Julkisen sanan neuvosto: Ylelle langettava ja vapauttava ...

23.3.2017 | Jonni Aromaa | Video

Hyppää sisältöön. yle.fi Uutiset Areena Urheilu Valikko: Uutiset; Areena; Urheilu; Sää; Teksti-TV; Elävä arkisto; Radio; TV-opas; Lapset; Oppiminen; Kulttuuri; Luonto; Svenska; News; Novosti. Hae. Kirjaudu. Yle Tunnus. Omat tiedot; Kirjaudu ulos. Uutiset; Tuoreimmat; Urheilu; Sää; Kotimaa.

Kuva 5. Kuvakaappaus Ylen verkkosivuilta. Hakusanana ”julkisen sanan neuvosto”. Kuvakaappaus otettu 10.10.2018.

Hakukentän lisäksi käytin aineistonkeruussa artikkeleiden loppuun linkitettyjä Aiheesta lisää -tyyppisiä kohtia. Tämä tarkoittaa sitä, että jutun loppuun on liitetty suoraan samaan aiheeseen liittyviä muita juttuja. Myös näiden juttujen julkaisuaika on helposti nähtävillä. Jokaisen jutun loppuun ei ollut linkitetty muita juttuja. Usein artikkeleiden loppuun linkitettyt jutut olivat sellaisia, jotka olin jo löytänyt hakukenttää käyttämällä. Tarkistin aina, että artikkelin lopussa oleva, aineistooni kuuluva juttu, löytyi myös hakukenttää käyttämällä, jotta pystyin olemaan varma, ettei minulta jää artikkeleita uupumaan aineistostani.

Aikavälillä saattoi olla juttuja, jotka tulivat hakutuloksiin, mutta jotka eivät olleet kiinnostavia tutkimukseni kannalta. Tällainen on esimerkiksi Helsingin Sanomien 1.12.2016 julkaistu juttu *Suomen Kuvalehti: Pääministeri Sipilä lentää itse virkamatkojaan* (Savolainen 2016). Juttu tuli hakutuloksiin, kun etsin Helsingin Sanomien sivuilta artikkeleita hakusanaalla ”sipilä”. Jätin jutun pois tutkimusaineistostani. Juttu ei käsitellyt Ylegatea eikä Sipilä lähettämiä sähköposteja Vuorikoskelle ja Jääskeläiselle. Uutinen kertoi aivan toisesta aiheesta, vaikka se liittyikin Sipilään ja oli julkaistu 1.12.2016.

Tein aineistonkeruussani yhden poikkeuksen. Kerätessäni 1.12.2016 julkaistuja juttuja Ylen sivuilta, otin aineistoon mukaan myös edellisenä päivänä 30.11.2016 Ylen julkaiseman jutun *Näin Sipilän ja Ylen viestinvaihto eteni – pääministeri jakoi kansalaispalautteen*

eteenpäin. Juttu on julkaistu illalla kello 20:19 ja sitä on päivitetty seuraavana päivänä kello 10:30.

Jutussa kerrotaan Sipilän lähettämistä sähköposteista Salla Vuorikoskelle ja Atte Jääskeläiselle. Juttu on Ylen ensimmäinen juttu Ylegatesta. Juttu alkaa lauseella ”Julkaisemme poikkeuksellisesti toimituksen käymää sähköpostikirjeenvaihtoa, koska asia on herättänyt laajaa yhteiskunnallista keskustelua.” Juttu on julkaistu Suomen Kuvalehden jutun jälkeen, eikä siinä ole kommentteja Jääskeläiseltä ja Vuorikoskelta. Jutussa ei kerrota viestien sisältöä sanatarkasti, niistä on otettu muutama suora lainaus.

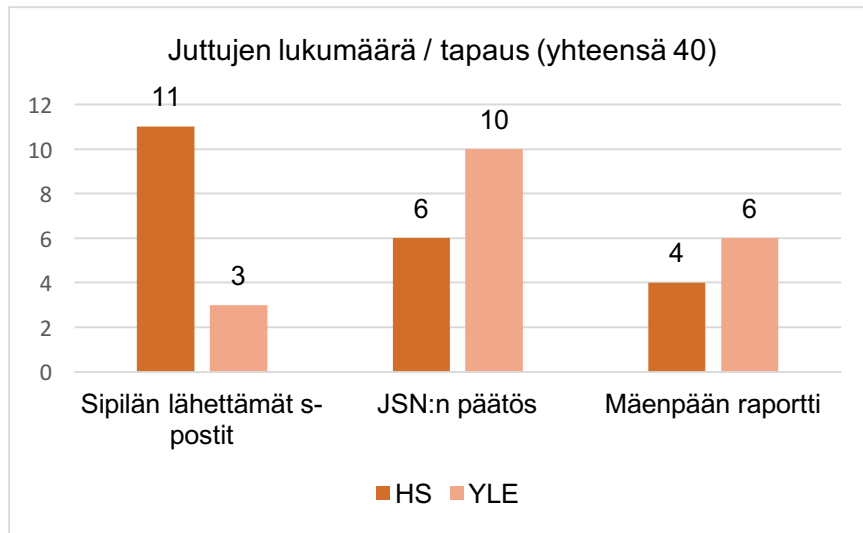
Päätin sisällyttää jutun mukaan tutkimukseeni, sillä se liittyy olennaisesti Ylegateen ja Ylen uutisointiin aiheesta. Juttu on julkaistu myöhään illalla, vasta Suomen Kuvalehden jutun jälkeen. Se on Ylen ensimmäinen juttu Ylegatesta. Näiden syiden vuoksi päätin ottaa artikkelin mukaan otantaan.

Kun olin löytänyt otantaani sopivan jutun, klikkasin sen auki ja luin sen kokonaan. Tämän jälkeen merkitsin jutun tiedot Excel-tilukkaan (Liitteet 2–7). Keräsin tilukkaan tutkimukseeni kannalta tärkeät tiedot: jutun otsikon, julkaisupäivämäärän, -kellonajan, mahdollisten muokkauksen ajankohdan, kärjen lyhyesti, juttutyyppiin ja sen, mainittiinko kyseisen aikavälin (sähköpostit, JSN:n päätös, Mäenpään raportti) päätapahtumaa jutussa laisinkaan. Lisäksi merkitsin tilukkaan linkin juttuun ja päivämäärän, jolloin luin sen itse.

Luin jutut muutamaan otteeseen läpi, kun merkitsin niitä tilukkaan. Juttujen kärjet olen selittänyt tilukkaan omin sanoin, samoin sen, mainitaanko päätapahtumaa jutussa laisinkaan. Muutoin tilukkojen tiedot ovat täysin toistettavissa, ellei juttuihin ole tehty uusia muokkauksia aineistonkeruun jälkeen. Kärkien kirjoittamista helpotti se, että uutisissa uusin ja tärkein tieto on melkein poikkeuksetta jutun alussa. Tämä on toimittajien yleinen käytäntö, jonka juuret liittyvät printtilehtien palstatilan rajallisuuteen ja siihen, että tilan loppuessa kesken juttuja lyhennettiin aina lopusta (Kuutti 2012, 97)

5 Tutkimustulosten esittely ja analysointi

Tässä luvussa esittelen ja analysoin tutkimukseni tuloksia. Jokaiselle aikavälille on oma alalukunsa. Alaluvuissa en ota kantaa kahden muun aikavälin tutkimustuloksiin. Tämä helpottaa ymmärtämään aikavälit omina kokonaisuuksinaan.

Kuvio 1 Kaikkien tapausten juttujen yhteenlaskettu lukumäärä.

Aineiston jakautuminen tasaisesti kohdemedioiden välille yllätti itseni. Vaikka juttujen määrä vaihtelee suurestikin eri tapausten välillä, niiden kokonaismäärä on kummallakin medialla suunnilleen sama. Otannassa on 21 Helsingin Sanomien artikkeleita ja 19 Ylen artikkeleita.

Aloitan jokaisen alaluvun analysoimalla ensin Ylen, sitten Helsingin Sanomien artikkeleita. Jokaisen alaluvun lopussa on lyhyt tiivistelmä kummankin uutisvälineen uutisoinnista. Luvun lopussa on yhteenveto, jossa on yleisiä huomioita kaikista tuloksista.

Viitaten tiettyyn artikkeliin, olen merkinnyt sen perään esimerkiksi HS 5 tai YLE 16. Nämä viittaavat liitteissä 3 ja 4 oleviin juttulistoihin, joihin on kirjattu ja linkitetty koko aineistoni. Merkintätapa helpottaa raportin lukua.

5.1 Ylegaten alkaessa Helsingin Sanomat seurasi sitä tarkkaan ja Yle mykistyi täysin

Huomasin jo aineistoa kerätessäni, että 1.12.2016 Helsingin Sanomat julkaisi Ylegatesta runsaasti enemmän verkkoartikkeleita kuin Yle. Helsingin Sanomat julkaisi yksitoista jut-

tua pitkin päivää, Yle kolme. Ylen kolmesta jutusta kaksi oli uutisia ja yksi näkökulma. Helsingin Sanomien jutuissa oli kymmenen uutista, joiden osastot vaihtelivat kotimaan, politiikan ja kulttuurin välillä ja yksi pääkirjoitus.

Ylen kolmella jutulla oli kaikilla erilaiset kärjet. Ensimmäinen juttu käsitteli Ylen ja Sipilän välistä sähköpostittelua (YLE 1). Toinen juttu oli politiikan ja talouden toimittajan Pirjo Auvisen näkökulma, jossa hän käsitteli kohtaamisiaan pääministeri Sipilän kanssa sekä sitä, miten Terrafame-kohu niihin vaikutti. Auvinen viittaa tekstissään Sipilän ja Ylen välisen viestittelyyn. (YLE 2.) Viimeinen juttu kertoo painostuskohun käsittelystä eduskunnan kyselytunnilla. Artikkeliki kertoo, mitä mieltä muiden puolueiden edustajat olivat tapahtuneesta ja miten Sipilä heille vastasi. (YLE 3.)

Helsingin Sanomat on uutisoinnissaan kattavampi. Kaikissa yhdessätoista jutussa on oma kärkensä. Ensimmäinen juttu julkaistiin juuri keskiyön jälkeen. Se käsittelee edellispäivän A-Studiota, missä Jääskeläinen oli ollut Susanne Päivärinnan haastateltavana. (HS 1.) Seuraavassa jutussa kerrotaan myös edellispäivän tapahtumasta, Sipilän pitämästä tiedotustilaisuudesta, jossa hän kertoi, ettei hänellä ollut aikomustakaan rajoittaa Ylen toimintaa (HS 2.)

Myös päivän pääkirjoitus käsitteli kohua. Pääkirjoituksessa kohu linkitettiin suurempiin konteksteihin, painovapauslakiin ja sananvapauteen ja niiden merkitykseen pohjoismaiselle yhteiskunnalle. Terrafame-yhteyksien käsittelyä pidettiin pääkirjoituksessa ”hyvänä esimerkkinä pohjoismaisesta julkisuus- ja sananvapausajattelun merkitysestä.” (HS 3.)

Helsingin Sanomat käsittelevät artikkeleissaan myös Ruben Stillerin saamaa varoitusta (HS 4), yläläisten saamia rajoituksia Sipilä-uutisoinnissa (HS 6), Sipilän suivaantumista edellisen kevään MOT-ohjelmasta (HS 7) ja Ylen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten kommentteja kohusta (HS 8). Lisäksi Helsingin Sanomat julkaisi Sipilän ja Ylen välisen sähköpostiketjun kokonaisuudessaan Salla Vuorikosken Facebook-seinältä (HS 5).

Myöhemmin illalla Helsingin Sanomat uutisoi, että Pressiklubissa saakin puhua kohusta ja että Atte Jääskeläinen on mukana keskustelussa (HS 9). Lisäksi Helsingin Sanomat kertoi, että Sipilä oli harkinnut kantelun tekemistä Julkisen sanan neuvostolle. Kantelu olisi koskenut Ylen uutisia hänen osingoistaan, tulonilmoituksesta ja Katera Steel -uutisesta (HS 10).

Päivän viimeinen juttu kokosi aiemmin kerrotut tiedot yhteen ja se julkaistiin otsikolla *Mistä pääministerin ja Ylen välisessä jupakassa on kyse? Yhteen veto kohun keskeisistä vaiheista*. Jutussa on aikajana selkeyttämässä ymmärtämistä ja linkkejä Helsingin Sanomien omiin, aiemmin julkaistuihin juttuihin aiheesta. (HS 11.)

Helsingin Sanomat käsitteli jutuissaan paljon sellaista tietoa, josta Yle ei kertonut omissa uutisissaan ainakaan saman päivän aikana. Kohu oli tullut yleisön tietoon edellisenä päivänä Suomen Kuvalehden jutun myötä. Kuten verkkouutisoinnissa on tapana, Helsingin Sanomat julkaisi uutta tietoa saatuaan useita juttuja aiheesta pitkin päivää ja päivän viimeinen juttu keräsi kaikki tiedot yhdeksi jutuksi.

Yle toimi verkkouutisoinnissaan aivan päinvastoin. Se julkaisi juttunsa illalla eikä se ottanut kantaa esimerkiksi Suomen Kuvalehden jutussa mainittuun Ruben Stillerin varoitukseen tai siihen, että Atte Jääskeläinen olisi kieltänyt Sipilästä kertovien juttujen edistämisen. Nämä tiedot olivat jo yleisön tiedossa, ja esimerkiksi Helsingin Sanomat teki niistä omat juttunsa (HS 4 & HS 6).

Uutisoinnin volyymin ja juttujen sisältöjen perusteella voidaan sanoa, että aihetta käsiteltiin laajemmin ja syvällisemmin Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa. Lukija sai Helsingin Sanomien artikkeleista monipuolisempaa tietoa. Helsingin Sanomien artikkelit syvensivät jo aiemmin tiedettyjä faktoja ja antoivat kohun eri osapuolille mahdollisuuden kommentoida tapahtunutta.

5.2 Yle korosti myös saamaansa vapauttavaa päätöstä, jota Helsingin Sanomat ei edes maininnut

Yle julkaisi Julkisen sanan neuvoston langettavasta päätöksestä kymmenen artikkelia, Helsingin Sanomat kuusi. Yle julkaisi seitsemän uutista, yhden kommentin ja yhden taustoittavan jutun. Yksi Ylen julkaisemista artikkeleista oli langettava päätös kokonaisuudessaan, joka tiedotusvälineen on pakko julkaista, jos se langettavan päätöksen saa. Helsingin Sanomat julkaisi aiheesta viisi uutista ja yhden kommentin.

Ennen langettavan päätöksen julkaisua Yle julkaisi verkkosivuillaan kuusi juttua aiheesta. Päivän ensimmäinen juttu kertoi, että Julkisen sanan neuvosto tiedottaa Terrafame-uutisoinnista kello 14.00 ja että tiedostustilaisuuden voi katsoa Ylen verkkosivuilta suorana (YLE 4). Seuraavassa uutisessa Yle kertoi, että se sai neuvostolta langettavan ja vapauttavan päätöksen. Langettavan päätöksen Yle sai pääministerin yhteydenoton jälkeen tehdyistä muokkauksista ja vapauttavan siitä, että muokkaukset oli tehty journalistin ohjeiden

mukaisesti. Artikkeleihin on myöhemmin lisätty linkki Ylen julkaisemaan langettavaan päätökseen. (YLE 5.)

Seuraava uutinen kertoo, että Atte Jääskeläisellä on Ylen toimitusjohtajan Lauri Kivisen tuki takanaan. Uutisessa on Kivisen kommentit Julkisen sanan neuvoston antamasta langettavasta päätöksestä. Kivinen kertoo jutussa, että neuvoston ” -- tulkinta ei vastaa Ylen käsitystä tehtyjen julkaisupäätösten perusteista -- ”, mutta päätös otetaan ” -- kuitenkin nöyrästi vastaan -- ”. (YLE 6.)

Ylen neljäs artikkeli aiheesta on kommentti silloiselta päätoimittajalta Atte Jääskeläiseltä. Kommentin otsikko on *Päätoimittajalta: Kuusi päivää ristitulella* ja se käsittelee joulukuun 2016 tapahtumia Jääskeläisen näkökulmasta. Kirjoituksessa Jääskeläinen perustelee tekemiään valintoja. Artikkelin lopussa on tieto, että Jääskeläinen on kirjoittanut sen ennen kuin tiesi Julkisen sanan neuvoston päätöksestä. (YLE 7.)

Seuraavaksi Ylellä julkaistiin juttu, jossa käsiteltiin Julkisen sanan neuvoston antamia moitteita pääministeri Sipilälle. Jutussa kerrotaan, että neuvosto moitti pääministerin toimintaa ”vähintään harkitsemattomaksi” ja, että neuvosto antoi Ylelle langettavan ja vapauttavan päätöksen. (YLE 8.) Päivän kuudes juttu oli taustoittava juttu ja se julkaistiin otsikolla *Tästä Julkisen sanan neuvosto päätti ja tästä ei – lue perustelut*. Juttu kertoi neuvoston antamat päätökset ja niiden taustaa. (YLE 9.) Reilu kaksikymmentä minuuttia myöhemmin Yle julkaisi saamansa langettavan päätöksen verkkosivuillaan kokonaisuudessaan (YLE 10).

Päivän viimeisissä kolmessa jutussa käsiteltiin eri henkilöiden mielipiteitä Julkisen sanan neuvoston antamista päätöksistä ja moitteista. Päätoimittajayhdistyksen puheenjohtaja Arno Ahosniemi piti Ylen saamaa langettavaa päätöstä jutussa ”hyvin tulkinnanvaraisena” (YLE 11). Seuraava juttu käsitteli pääministeri Sipilän saamia moitteita ja sitä, miten Sipilä vastasi niihin eduskunnassa. Jutussa ei mainittu Ylelle annettuja päätöksiä. (YLE 12.)

Päivän viimeisessä jutussa kuultiin Journalistiliiton puheenjohtajaa Hanne Ahoa. Aho piti Julkisen sanan neuvoston antamia päätöksiä ”kovina ja historiallisina”. Aho kommentoi myös Ahosniemen väitettä siitä, että neuvoston päätökset ovat ”tulkinnanvaraisia” muistuttamalla, että toimittajat ja kustantajat ovat itse perustaneet neuvoston. (YLE 13.)

Helsingin Sanomien kuusi artikkelia käsittelevät samoja aiheita, kuin Ylen artikkelit. Ensimmäisessä uutisessa Helsingin Sanomat kertoo, että Yle on saanut langettavan päätök-

sen Julkisen sanan neuvostolta. Artikkelissa on neuvoston puheenjohtajan Elina Grundströmin kommentit ja maininta, että äänet menit tasan, jolloin puheenjohtajan ääni ratkaisi. Artikkelissa ei mainita Ylen saamaa vapauttavaa päätöstä toisesta kantelusta. (HS 12.)

Seuraavassa jutussa kerrotaan neuvoston antamista moitteista Sipilälle. Jutussa kerrotaan Ylegate-tapauksen taustaa ja lainataan neuvoston lausumaa, jossa neuvosto moittii Sipilän toimia ja arvioi tiedotusvälineisiin kohdistuvaa poliittista painostusta Suomessa. (HS 13.)

Helsingin Sanomien seuraava juttu käsitteli Atte Jääskeläisen kommentteja neuvoston antamasta päätöksestä. Helsingin Sanomat oli jutun perusteella kysynyt kommentit suoraan Jääskeläiseltä itseltään ja ottanut niitä myös Ylen uutisista. Jutun otsikko *”Itse tiedän toimintani vaikutteet parhaiten” – Ylen päätoimittaja Atte Jääskeläinen on eri mieltä JSN:n kanssa* antaa lukijalle heti tietynlaisen vaikutelman siitä, että Jääskeläinen ei jostain syystä suostu hyväksymään neuvoston antamaa päätöstä. (HS 14.) Saman tyyppistä kommenttia ei ole julkaistu Ylen artikkeleissa, sillä heillä Jääskeläinen pääsi ääneen omassa kirjoituksessaan, joka oli tehty ennen neuvoston päätöksiä (YLE 7).

Jääskeläisen kommenttien jälkeen julkaistiin juttu myös Ylen toimitusjohtaja Kivisen ja Ylen hallituksen puheenjohtajan Thomas Wilhelmssonin kommentteista. Helsingin Sanomat on kysynyt kommentit kummaltakin suoraan ja molemmat ilmaisevat tukensa Jääskeläiselle. (HS 15.)

Päivän viides juttu käsittelee Sipilän saamia moitteita. Aivan kuten Yle myös Helsingin Sanomat kirjoitti siitä, miten Sipilä kommentoi saamiaan moitteita eduskunnassa. Kuten Yle myös Helsingin Sanomat kertoo, että Sipilä piti sähköpostien lähettämistä virheenä. (HS 16.)

Helsingin Sanomien viimeinen juttu aiheesta on päätoimittaja Antero Mukan kommentti. Artikkelin julkaistiin otsikolla *Kommentti: Suuttunut pääministeri on journalistille huono konsultti – JSN dokumentoi Ylen alistumisen ulkopuoliseen painostukseen*. Mukka kommentoi kirjoituksessaan Julkisen sanan neuvoston antamaa langettavaa päätöstä, Ylen toimintaa ja roolia yhteiskunnassa. Hän liittää tapauksen Yhdysvaltoihin, Donald Trumpiin ja valemedioihin. (HS 17.)

Yle ja Helsingin Sanomat käsitelivät artikkeleissaan samanlaisia teemoja samasta aiheesta. Kummatkin mediat haastattelivat Atte Jääskeläistä, Elina Grundströmiä, Lauri Ki-

vistä ja Thomas Wilhelmssonia. Lisäksi kumpikin media teki jutut pääministeri Sipilän saamista moitteista ja hänen kommenteistaan eduskunnassa. Kummallakin medialla oli myös yksi kommentti tai taustoittava juttu Julkisen sanan neuvoston päätöksistä uutisten lisäksi.

Näkyvin ero medioiden välillä artikkelien määrän lisäksi on se, että Helsingin Sanomat ei maininnut Ylen saamaa vapauttavaa päätöstä, kun taas Yle nosti sen otsikkoon. Olen huomannut, että mediat harvemmin kommentoivat muiden medioiden saamia vapauttavia päätöksiä. On kuitenkin huomionarvoista, että toinen kohdemedioista nosti asian otsikkoon asti (*Julkisen sanan neuvosto: Ylelle langettava ja vapauttava päätös*, YLE 5), kun toinen ei maininnut asiaa lainkaan.

Huomionarvoista on myös se, että Yle julkaisi Julkisen sanan neuvoston päätöksistä kuusi juttua, mukaan lukien Kivisen ja Jääskeläisen kommentit, ennen kuin se julkaisi langettavan päätöksen. Ylen toiminnan seurauksena Julkisen sanan neuvosto tarkensi langettavan päätöksen julkaisemisen ohjeistusta saman vuoden huhtikuussa. Neuvosto ei kuitenkaan vaatinut Yleä julkaisemaan päätöstä uudelleen. (*Julkisen sanan neuvosto 2017b.*)

Artikkelien perusteella voidaan sanoa, että Yle uutisoi Julkisen sanan neuvoston antamasta langettavasta päätöksestä laajemmin. Yle julkaisi enemmän artikkeleita ja haastateli asiasta tahoja, joita Helsingin Sanomat eivät haastatelleet, kuten Journalistiliiton puheenjohtajaa Hanne Ahoa ja päätoimittajayhdistyksen puheenjohtajaa Arno Ahosniemeä. Laajempi uutisointi tai haastateltavien määrä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että ne tuottaisivat lukijalle automaattisesti lisäarvoa. Yle ei kertonut jutuissaan sellaista tietoa, joka olisi lukijalle tähdellistä tapauksen ymmärtämiseksi. Luulen, että Yle halusi tuoda juttujen kautta muidenkin kuin Ylen työntekijöiden tai hallituksen jäsenten mielipiteitä päätöksistä.

5.3 Ylen jutussa tapaus oli Mäenpään sanoin poikkeustapaus, Helsingin Sanomissa hän kertoi olevan maan tapa, että Yleen voidaan vaikuttaa

Ylen ja Helsingin Sanomien uutisoinnin volyymit olivat lähimpänä toisiaan Mäenpään raportista uutisoitaessa. Yle teki aiheesta kuusi uutista, Helsingin Sanomat neljä.

Ylen kaksi ensimmäistä juttua aiheesta eivät ole sinällään uutisia, enemmänkin mainintoja. Yle julkaisee arki-aamuisin artikkeleita, joissa se kokoaa päivän polttavimmat puheaiheet yhteen. Kyseisenä päivänä aamukoosteessa oli maininta, että Yle-raportti julkaistaan myöhemmin samaa päivänä (YLE 14). Päivän toinen juttu julkaistiin otsikolla *Lue tästä selvitysmiehen koko Yle-raportti*. Juttu on lyhyt ja siinä on linkki Mäenpään pdf-muotoiseen raporttiin. (YLE 15.)

Ensimmäinen uutinen raportista sen julkaisun jälkeen käsitteli raportin tuloksia. Jutussa käytiin läpi tapauksen taustoja ja tiivistettiin raportin sisältö. (YLE 16.) Seuraavaan juttuun on otettu mukaan raportin tehneen Mäenpään omat kommentit. Yle on ilmeisesti itse haastatellut häntä. Mäenpää tuo jutussa esille, että pääministeri Sipilä sai Yleltä erikoiskohtelun. (YLE 17.)

Viidennessä jutussa Yle pyysi lukijoidensa mielipiteitä Ylen riippumattomuudesta. Jutussa kerrotaan, että Ylen riippumattomuutta käsitellään seuraavan keskiviikon A-teemassa, ja lukijoilta kysytään, mitä asioita ohjelmassa pitäisi heidän mielestään ottaa esille. Jutussa on linkki raporttiin ja kerrotaan, että raportin mukaan Ylen riippumattomuuden korjaamisessa on ”runsaasti korjattavaa”. (YLE 18.)

Ylen viimeinen juttu aiheesta käsittelee Atte Jääskeläisen luottamusta. Jutussa kerrotaan, että Jääskeläisellä on hallituksen luottamus. Jutussa on kommentteja eri tahoilta: Ylen hallituksen puheenjohtajalta Thomas Wilhelmssonilta, Ylen toimitusjohtajalta Lauri Kiviseltä ja Ylen ohjelmatyöntekijöiltä (YOT). Wilhelmsson ja Kivinen kertovat, että tukevat Jääskeläistä ja valottavat myös hieman tulevia toimenpiteitä. YOT pitää raporttia tärkeänä keskustelunavaajana. Lisäksi YOT kiittelee Ylegaten johdosta Uutis- ja ajankohtaistoimituksessa aloitettua ”journalistista kehittämistyötä”. (YLE 19.)

Helsingin Sanomat käsitteli aihetta samantyyppisillä teemoilla kuin Yle. Ensimmäisessä uutisessä kerrotaan, että raportti on valmistunut ja raportin tehnyt Mäenpää arvostelee erityisesti Uutis- ja ajankohtaistoimitusta. Jutussa on mukana myös Ylen hallituksen puheenjohtajan Wilhelmssonin kommentit, ”yleisarvosana oli hyvä”. (HS 18.)

Aiheen käsittely jatkuu seuraavassa jutussa Olli Mäenpään haastattelulla. Jutun otsikko on *Selvitysmies Olli Mäenpää: Ylessä on ongelmia vain Atte Jääskeläisen toimituksessa – ”Yle mukautui painostukseen, ja se on poikkeuksellista”*. Jutussa on Mäenpään omat kommentit raportista. Mäenpää kommentoi muun muassa, että ”On päässyt muodostumaan maan tavaksi, että Yleen voidaan vaikuttaa, erityisesti poliittisella puolella.” Tällaista kommenttia ei ole löydettävissä Ylen artikkeleissa aiheesta. (HS 19.)

Seuraavaan juttuun Helsingin Sanoma on haastatellut Ylen pääluottamusmiestä Jyrki Saarikoskea. Jutussa on hänen kommenttinsa raportista. Saarikoski kertoi, että raportin suorasukaisuus yllätti hänet, mutta kriittinen raportti on tervetullut. Hän toivoi, että raportti ”pistää asioihin vauhtia” Ylellä. (HS 20.)

Helsingin Sanomien viimeinen juttu käsitteli Ylen eri tahojen kommentteja raportista. Lisäksi jutussa mainittiin, että Atte Jääskeläinen oli vaiennut selvityksestä koko päivän. Jutussa oli kommentteja eri henkilöiltä: toimitusjohtaja Kiviseltä, hallituksen puheenjohtajalta Wilhelmssonilta, Ylen hallintoneuvoston puheenjohtajalta Kimmo Kivelältä ja varapuheenjohtajalta Arto Satoselta. Jutussa henkilöt pohtivat raporttia ja sen mahdollisia vaikutuksia. (HS 21.)

Volyymiltaan Ylen ja Helsingin Sanomien uutisointi Olli Mäenpään raportista on samankaltaista. Myös näkökulmat, joilla aihetta käsitellään ovat samanlaisia.

Uutisoinnissa oli kuitenkin eroja. Jutussa, jossa Yle haastatteli Olli Mäenpäättä, keskityttiin siihen, että pääministeri sai Yleltä erikoiskohtelua ja siihen, että Atte Jääskeläinen on joutanut toimitustaan ”käräjäoikeus edellä”. Jutussa on sitaatti Mäenpäältä, jossa hän toteaa, että

Terrafamen tapaus oli poikkeustapaus, mutta jos tällainen yleistyy, niin kuin nyt näyttää käyneen, niin silloin tulee ongelmia sananvapauden kanssa. Se voi rapauttaa Ylen luottamusta katsojien silmissä. (YLE 17.)

Helsingin Sanomien jutussa, johon Olli Mäenpäättä haastateltiin, aihetta lähestyttiin toisella näkökulmassa. Jo jutun ingressissä lukee, että ”Poliitikkojen parissa on maan tapana, että Yleen voi vaikuttaa, Yle-selvittäjä Olli Mäenpää sanoo.” Myöhemmin jutussa on suora sitaatti, jossa Mäenpää sanoo, että ongelmia on ainoastaan Atte Jääskeläisen johtamassa Uutis- ja ajankohtaistoimituksessa. (HS 19.)

Yle ja Helsingin Sanomat julkaisivat kummatkin viimeiseksi jutut, joissa kerrottiin, että Atte Jääskeläisellä on Ylen hallituksen ja toimitusjohtajan tuki ja luottamus takanaan. Vaikka aihetta käsiteltiin jälleen samalla temalla, olivat uutiset keskenään erilaisia.

Ylen jutussa painotettiin sitä, että hallitus on ryhtynyt toimiin, jotta raportissa olleet suositukset saadaan käytyä mahdollisimman nopeasti läpi. Jutussa Kivinen liittyy raportissa olleet johtamisongelmat ”median nopeaan muuttumiseen” ja kertoo, että Jääskeläisellä on Ylen hallituksen ja johdon luottamus. Jääskeläisen ajatuksia tai kommentoimattomuutta ei käsitellä jutussa lainkaan. (YLE 19.)

Helsingin Sanomien jutun kärki on se, että toimitusjohtaja Kivinen ja Ylen hallintoneuvoston puheenjohtaja Kimmo Kivelä vertaavat Mäenpään raporttia hyvään koulutodistukseen, vaikka parannettavaa vielä olisi. Lisäksi Kivelä lisää, ettei selvitys ole ” -- mitään Jumalan sanaa”. Lisäksi jutussa mainitaan, että Kivinen piti raporttia paikoittain liian yleistävänä ja

antaa tukensa Jääskeläiselle. Myöhemmin jutussa mainitaan yhdellä lauseella, ettei Jääskeläinen ole kommentoinut raporttia mitenkään. (HS 21.)

Erot aiheen uutisoinnissa Ylen ja Helsingin Sanomien verkkoartikkeleissa ovat pieniä, mutta selviä. Yle korosti jutuissaan sitä, että Mäenpään mukaan kyseessä oli yksittäistapaus. Lisäksi Yle painotti, että sen hallitus alkoi nopeasti toimiiin raportin perusteella.

Helsingin Sanomien uutisissa Mäenpää kertoi, että poliitikot pitävät maan tapana sitä, että Yleen voi vaikuttaa. Tämä antaa lukijalle kuvan, että kyseessä ei ollut yksittäistapaus. Lisäksi Helsingin Sanomat painotti, että kyseinen ongelmia on ainoastaan Jääskeläisen toimituksessa. Ylen artikkeleissa sitä ei kirjoitettu yhtä selkeästi.

Helsingin Sanomat tarttui Jääskeläisen hiljaisuuteen jopa siinä määrin, että asia nostettiin otsikkoon asti. Asiaa kommentoitiin jutussa yhdellä virkkeellä. Tiedon otsikkoon nostamisen tarpeellisuudesta voidaan olla montaa mieltä. Mielestäni kiinnostavaa olisi ollut tietää, mitä mieltä esimerkiksi Wilhelmsson tai Kivinen olivat Jääskeläisen hiljaisuudesta ja mitä he olivat mahdollisesti keskustelleet raportista Jääskeläisen kanssa. Yle ei maininnut Jääskeläisen hiljaisuutta asiasta lainkaan, mikä oli myös osaltaan kiinnostavaa, sillä Jääskeläinen oli kommentoinut kohun aiempia käänteitä esimerkiksi omissa kirjoituksissaan ja Ylen tv-ohjelmissa, kuten Pressiklubissa ja A-studiossa.

5.4 Tulosten yhteenveto

Kuten tässä luvussa on aiemmin kerrottu, Yle ja Helsingin Sanomat uutisoivat kolmesta aiheesta eri tavoin. Uutisointi erosi juttujen määrässä, haastateltavissa, juttuaiheissa ja siinä, mitä asioita jutuissa haluttiin korostaa.

Selvimmän uutisvolyymin ero näkyy 1.12.2016 julkaistuissa artikkeleissa. Tämä liittyy varmasti siihen, että tapaus on tullut koko kansan tietouteen edellisenä päivänä Suomen Kuvalehden jutun myötä. Helsingin Sanomien uutisoinnista huomaa, että se on seurannut tilanteen kehittymistä tarkkaan. Se on julkaissut useita juttuja samasta aiheesta eri uutiskärjillä pitkin päivää. Jokaisessa jutussa on uutta tietoa aiheesta tai jo tiedettyä tietoa syvennetään esimerkiksi haastatteluilla. Aihetta syvennettiin myös päivän pääkirjoituksessa, jossa aihe liitettiin laajempiin teemoihin: sananvapauteen ja sen merkitykseen Pohjoismailla. Päivän viimeinen juttu kokoaa siihen mennessä saadut tiedot yhteen.

Ylen julkaisemista jutuista ei käy ilmi, miksei se käsitellyt aihetta yhtä runsaasti omilla verkkosivuillaan. On muistettava, että otannassa oli mukana myös yksi edellisenä päivänä julkaistu artikkeli (ks 4.3). Kohujen tullessa ilmi niiden tarkka seuraaminen on normaalia

suomalaisissa tiedotusvälineissä, varsinkin verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Kohu voi olla esimerkiksi onnettomuus, terrori-isku, kuningashuoneen jäsenen synnytyks tai mielenosoitus. Varsinkin verkossa ”hetki hetkeltä” -tyyppinen journalismi on yleistynyt runsaasti viime vuosien aikana.

Kiinnostavaa onkin, miksi Yle päätti olla tekemättä enempää juttuja aiheesta. Aiheesta julkaistut jutut eivät anna lukijalle tietoa tapauksen etenemisestä tai siihen liittyvistä faktoista. Muut mediat, kuten Helsingin Sanomat, käsittelivät aihetta runsaasti useiden artikkelien kautta. Aihetta on käsitelty varmasti myös televisiossa, radiossa ja sosiaalisessa mediassa.

Aiheen käsittely muissa medioissa ja muissa Ylen kanavissa ei mielestäni ole riittävä syy sille, että aiheesta ei julkaistaisi verkkoartikkeleita silloin, kun keskustelu aiheen ympärillä on käynnissä. Kahdessa muussa tapauksessa kuitenkin huomattiin, että Yle julkaisee joistakin tapauksista runsaastikin artikkeleita verkossa.

Tällainen tilanne Ylellä oli 23.3.2017, kun se uutisoi Julkisen sanan neuvoston päätöksestä. Huomattavin ero Helsingin Sanomien ja Ylen välillä tästä aiheesta oli se, että Yle mainitsi useassa eri jutussa, että se sai Julkisen sanan neuvostolta sekä langettavan että vapauttavan päätöksen. Tieto vapauttavasta päätöksestä nostettiin otsikkoon asti. Helsingin Sanomat ei maininnut vapauttavasta päätöksestä lainkaan. Syytä vapauttavan päätöksen alleviivaamiselle Ylen verkkoartikkeleissa on hankala spekuloida eikä se kuulu tämän tutkimuksen tehtävään.

Iso ero tiedotusvälineiden välillä on myös siinä, miten Atte Jääskeläisen kommentit esitettiin jutuissa. Ylellä julkaistiin Jääskeläisen oma kirjoitus *Päätoimittajalta: Kuusi päivää ristitussa*, jonka hän oli kirjoittanut vuoden 2016 joulukuun alun tapahtumista ennen kuin tiesi Julkisen sanan neuvoston päätöksestä. Kyseessä on kirjoitus, jossa Jääskeläinen kertoo tapahtumista oman näkemyksensä ja selittää perustelut päätöksilleen. Koska kyseessä on kirjoittajan omakohtainen teksti, siinä ei ole kyseenalaistettu tai haastateltu Jääskeläistä lainkaan.

Helsingin Sanomat otti juttuunsa Jääskeläiseltä kommentteja Ylen suorasta lähetyksestä, mutta myös haastatteli häntä. Ylen artikkeleissa ei ollut Jääskeläisen kommentteja Julkisen sanan neuvoston päätöksen jälkeisistä ajatuksista. Syytä tähän on hankala tietää. Todennäköisesti Jääskeläinen on kommentoinut asiaa Ylen tv- tai radio-ohjelmissa. Lisäksi hän on antanut haastatteluja muille tiedotusvälineille, kuten Helsingin Sanomille.

Sen sijaan Ylen haastatteli enemmän eri henkilöitä kuin Helsingin Sanomat. Journalistiliiton puheenjohtaja Hanne Aho ja päätoimittajayhdistyksen puheenjohtaja Arno Ahosniemi pääsivät kummatkin ääneen Ylen artikkeleissa. Kiinnostavaa on se, että haastateltavien mielipiteet eroavat toisistaan vahvasti. Aho kuvailee päätöksiä ”historiallisiksi ja koviksi”, Ahosniemi ”tulkinnanvaraisiksi”.

Kummassakaan jutussa ei perusteltu haastateltavien valintaa. Heidän mielipiteidensä tuoma lisäarvo ei käy ilmi jutuista. Todennäköisesti henkilöiden tittelien ajatellaan tuovan lisäarvoa lukijoille, sillä kummastakaan henkilöstä ei puhuta otsikossa hänen omalla nimellään. Otsikoissa he ovat ”Journalistiliiton puheenjohtaja” ja ”Päätoimittajayhdistyksen puheenjohtaja”. Juttu, johon oli haastateltu Ahosniemeä, julkaistiin ennen juttua, jossa Aho pääsi ääneen.

Ylen ja Helsingin Sanomien uutisointi oli samankaltaisinta 15.5.2017, kun ne uutisoivat Olli Mäenpään raportista. Uutisoinnin samankaltaisuudelle voi olla useita eri syitä. Aiemmat kaksi tapausta ovat olleet suoraan yhteydessä Yleen. Nyt kyseessä on kolmannen osapuolen tekemä puolueeton raportti, jonka uskon vaikuttaneen siihen, miten tiedotusvälineet siitä uutisoivat.

Kummatkin tiedotusvälineet ovat mielestäni tehneet journalistisin syin perusteltavia ratkaisuja käsitellessään aiheita. Se, että kummatkin tiedotusvälineet ovat haastatelleet samoja henkilöitä tai lähestyneet aihetta samalla näkökulmalla (esimerkiksi Olli Mäenpään omat kommentit Yle-raportista) tai tekivät jutun täsmälleen samasta asiasta (Juha Sipilän kommentit eduskunnassa), kertoo suomalaisen journalismin prosesseista ja kaavoista.

Se, miksi Yle julkaisi Ylegatesta 1.12.2016 ainoastaan muutaman jutun, ei käy ilmi aineistosta. En keksi juttujen pienelle määrälle yhtäkään journalistista perustetta. Lukijalle ja itselleni tapauksen tutkijana välittyy mielikuva, että Ylellä on menty paniikkiin eikä siellä olla tiedetty, mitä asiasta ehkä pitäisi sanoa, kenen pitäisi sanoa ja missä.

Kummatkin tiedotusvälineet ovat hyödyntäneet uutisoinnissaan toisia tiedotusvälineitä ja omia aiempia artikkeleitaan. Useat samasta aiheesta kertovat artikkelit oli linkitetty toisiinsa, jolloin lukijan oli helppo saada aiheesta lisätietoa. Linkitys on yleistä verkkojournalismissa.

Yle myös osallisti hieman lukijoitaan kysymällä heiltä verkkoartikkelissa, mitä he ajattelevat Ylen riippumattomuudesta. Kysely toteutettiin tulevaa tv-ohjelmaa varten. Kysely ei ole enää avoinna verkkosivuilla.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että Helsingin Sanomien ja Ylen uutisointi 1.12.2016, 23.3.2017 ja 15.5.2017 erosivat toisistaan monellakin eri tavalla. Kyseisen aikavälin Yle-gate-tapahtuma vaikutti osaltaan siihen, miten aihetta käsiteltiin tiedotusvälineissä ja min-kälaisia päätöksiä juttuprosessissa on tehty.

Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että yksittäisen kuluttajan kannattaa kuluttaa useampaa eri uutislähdettä. Tämä pätee päivittäiseen uutisten kuluttamiseen sekä tietyn tapahtuman seuraamiseen. Kuten tutkimuksessa huomattiin, saman tapauksen uutisointi samana päivänä eroaa isoiltakin osin kahdessa suuressa suomalaisessa tiedotusvälineessä tutkittaessa saman formaatin, tässä tapauksessa verkkoartikkeleiden, uutisia.

Kattavinta tietoa yksittäinen henkilö olisi saanut, kun hän olisi tässä tapauksessa seurannut sekä Helsingin Sanomia että Yleä.

6 Pohdinta

Tässä luvussa pohdin tutkimukseni uskottavuutta ja yleistettävyyttä. Varsinkin laadullisissa tutkimuksissa juurikin tutkimuksen uskottavuus ja yleistettävyys ovat tarkastelun kohteena. Pyrin tarkastelemaan omaa työtäni mahdollisimman objektiivisesti. Esittelen myös omia ajatuksiani mahdollisista jatkotutkimuksista Ylegatesta.

Arvioin myös omaa työskentelyäni läpi opinnäytetyöprosessin. Pyrin tarkastelemaan kriittisesti omaa objektiivisuuttani sekä sitä, miten pystyin omaksumaan tutkijan roolin ja pysyinkö siinä koko prosessin ajan.

6.1 Tutkimuksen uskottavuus ja yleistettävyys

Anttilan (2014) mukaan laadullista tutkimusta arvioidaan ensisijaisesti tutkimuksen validiteetin, mutta myös reliabiliteetin näkökulmista. Hän jatkaa, että laadullisen tutkimuksen validiteettia voidaan mitata aineiston, havaitsemisen ja ilmiön sekä tulokannan validiteetin kautta, kun taas reliabiliteetilla tarkoitetaan analyysin ja aineiston käsittelyn luotettavuutta.

Tutkimukseni aineisto on validia. Sain kerättyä kaiken tarvitsemäni aineiston. On kuitenkin mahdollista, että vaikka tutkimukseni aineiston julkaisemisesta on reilusti yli vuosi, siihen voi tulla vielä muutoksia. Verkossa olevia aineistoja voidaan muokata tai poistaa kokonaan. Mikäli näin kävisi ja tutkimukseni toistettaisiin, tulos olisi todennäköisesti erilainen.

Havainnoidessani aineistoa pyrin keräämään tutkimukseni kannalta tärkeät seikat Exceltaulukoihin (Liite 2). Taulukoihin keräämäni tiedot palvelevat tutkimukseni tarkoitusta, ja ne auttavat havainnoimaan aineistosta oikeita asioita, jotta tutkimukseni vastaisi alkupe räiseen tutkimuskysymykseeni.

Anttilan (2014) mukaan, jotta tutkimuksen reliabiliteetti olisi mahdollisimman hyvä, lukijalle on tarjottava mahdollisuus seurata tutkijan päättelyä ja myös kritisoida sitä. Anttila lisää, että uskottavuudella viitataan tutkimusraporttiin. On oltava uskottavaa, että raportissa esitettyihin tulkintoihin on päädytty kuvatulla tavalla.

Mielestäni tutkimukseni reliabiliteetti on hyvä. Raportissa on kuvattu päättelyäni sekä sitä, mihin faktoihin sen perustan. Olen tietoinen siitä, että lukija saattaa olla kanssani eri mieltä asioista. Tutkimusraportti on mielestäni uskottava. Tarkka työtapakuvaus ja selostus päättelyistäni kuvaavat uskottavasti sen, miten olen päätenyt tutkimukseni tulkintoihin.

Analysoidessani eri juttujen juttukärkiä ja näkökulmia, olen tehnyt subjektiivisia valintoja. Juttuihin ei kirjoiteta niiden näkökulmia tai kärkiä suoraan. Ne ovat toki tunnistettavissa ja olenkin pyrkinyt tutkimuksessa kertomaan lukijalle mahdollisimman tarkasti, mitä jutun kärki tarkoittaa ja miten se käy jutusta ilmi. Olen kuitenkin kirjoittanut aineistoni jokaisen jutun kärjen omin sanoin Excel-taulukkoon. On muistettava, että joku toinen tutkija ei välttämättä kuvailisi jonkin jutun näkökulmaa samalla tavoin kuin minä. Tämä vaikuttaa tutkimuksen toistettavuuteen.

Tutkimuksessani on huomioitava, että valitsemani kolme aikaväliä eivät kerro totuutta koko Ylegate-uutisoinnista. Valitsin kolme merkittävää tapahtumaa ja niiden aikavälit itse tutustuttuani Ylegateen kokonaisuutena. Olen perustellut valintani tarkemmin kohdassa 3.2. Joku toinen tutkija voisi mieltää jotkin toiset tapahtumat tärkeämmiksi.

Lisäksi on huomioitava, että tutkimus on tehty juuri Ylegaten tapahtumista ja tutkimuksessa on keskitytty juuri tämän tapauksen uutisointiin. Osa tutkimustuloksista on toki yleistettävissä. Esimerkiksi se, että uutisaiheen liittyminen suoraan ainoastaan toiseen tarkasteltavaan tiedotusvälineeseen vaikuttaa automaattisesti siihen, miten tiedotusvälineiden uutisointia vertailee keskenään.

Tutkimuksestani käy ilmi, että samasta tapauksesta uutisoitaessa tiedotusvälineet tekevät erilaisia valintoja. Tutkimukseni perusteella voidaan suositella, että tiedotusvälineet muistaisivat aina lukijan. Juttuja tehdään aina lukijalle, aiheesta riippumatta. Artikkeleiden, faktojen ja haastateltavien pitää antaa lukijalle lisäarvoa. Myös uutisoinnin volyyymi vaikuttaa lukija mielikuvaan tapahtuneesta. Jutut, joiden jälkeen lukija pohtii ”Mitä minä tällä tiedolla teen?”, synnyttävät mielikuvan, että media itse mässäilee tapahtuneella. Liian niukka uutisointi tärkeästä tapahtumasta saa aikaan kysymyksen ”Miksi tästä ei kerrota enempää, mitä tässä piilotellaan?”

6.2 Ajatuksia jatkotutkimuksista

Kuten aiemmassa alaluvussa mainitsin, valitsemani kolme aikaväliä eivät kerro totuutta koko Ylegate-uutisoinnista. Tutkimukseni pikemminkin rakentaa pohjaa sille, miten tapauksen uutisointi erosi kahdessa suuressa suomalaisessa mediassa. Kiinnostavaa olisi myös tietää, miten uutisointi erosi esimerkiksi silloin, kun Ylegate-kirja julkaistiin tai sinä päivänä, kun Atte Jääskeläinen ilmoitti eroavansa.

Lisäksi mielenkiintoista olisi kysyä sekä Ylestä että Helsingin Sanomista, millä perusteella toimituksissa tehtiin päätöksiä Ylegatesta uutisoitaessa. Haastattelututkimus on työläs ja se vie aikaa. Itselleni oli prosessin alusta asti selvää, että en tee haastatteluita osana tätä

opinnäytetyötä, juurikin niiden vaatiman ajan ja työn takia. Lisäksi pelkäsin, että opinnäytetyöni leviäisi liian laajaksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteivätkö haastattelututkimukset aiheesta olisi kiinnostavia.

Haastatteluissa voisi haastatella sekä Helsingin Sanomien että Ylen toimituspäälliköitä, jotka olivat toimituksissa juttujen julkaisu-aikoihin. Juttujen julkaisuista on aikaa, joten henkilöt tuskin muistaisivat tarkkoja motiiveja päätöksilleen. Heitä voisi kuitenkin pyytää perustelemaan ja pohtimaan tehtyjä päätöksiä esimerkiksi juttujen volyymista tai juttukärjistä ammatillisin perustein.

Mielenkiintoista olisi haastatella myös Atte Jääskeläistä. Tutkimukseni perusteella olisi kiinnostavaa tietää, kuinka paljon hän vaikutti Ylegate-uutisointia koskeviin päätöksiin Ylen kanavissa.

Keskityin tutkimuksessani uutisoinnin faktoihin, sen volyymiin ja valittuihin uutiskärkiin. Sivusin luvussa 5 jonkin verran myös valittuja haastateltavia. Haastateltuihin henkilöihin voisi mielestäni keskittyä yhden tutkimuksen verran. Olisi kiinnostavaa tietää, ketkä pääsivät tässä kohussa eniten ääneen ja mitä he sanoivat. Jo tässä tutkimuksessa oli selvää, että vaikka kohdemedioilla oli samoja haastateltavia, ne eivät kirjoittaneet samoja sitaatteja juttuihinsa. Lisäksi, esimerkiksi Julkisen sanan neuvoston päätöksistä uutisoitaessa, Ylen ja Helsingin Sanomien valitsemat haastateltavat erosivat toisistaan paljonkin.

Aloittaessani opinnäytetyöprosessini Ylegatesta oli kulunut lyhyt aika, noin vuosi. Toisinaan tapaukseen viitataan uutisissa edelleen. Yksi vaihtoehto jatkotutkimukselle olisi tutkia samojen kohdemedioiden uutisointia, mutta pidemmän ajan kuluttua. Olisi mielenkiintoista seurata, miten Yle esimerkiksi viittaa tapahtuneeseen viiden tai kymmenen vuoden kuluttua. Tai muistaako kukaan enää silloin, mikä Ylegate oli ja mitä silloin tapahtui.

Yksi vaihtoehto olisi myös tehdä kuva-analyysia. Kuten olen maininnut, jätin tarkoituksella muut mediamuodot tutkimukseni ulkopuolelle. Se, miten Ylegaten tyyppistä kohua käsitellään kuvissa, videoissa tai televisiossa, on myös mielenkiintoista. Kuva-analyysissa voi tutkia esimerkiksi sitä, miten tapaus esitetään kuvissa tai ketkä saavat ruutuaikaa.

6.3 Itsearviointi ja oma oppiminen

Pohdin omaa objektiivisuuttani ja valmiuksia asian tutkimiseen jo ennen tutkimukseni aloittamista. Halusin valita opinnäytetyöhöni mielenkiintoisen aiheen, jonka parissa jaksasisin puurtaa useita tunteja. Seurasin Ylegatea mediasta alusta asti. Olin myös lukenut Ylegate-kirjan. Minulla oli aika selkeä kuva tapahtuneesta. Myös mielipiteeni olivat selkeitä.

Mielestäni Atte Jääskeläinen toimi väärin, samoin pääministeri Juha Sipilä. Mielestäni tapauksesta ei keskusteltu journalismin kurssueillani tarpeeksi silloin, kun se tapahtui.

Olen pitänyt tapahtunutta alusta asti tärkeänä. Sen vuoksi olenkin ollut yllättynyt, kun ihmiset eivät tiedä aiheesta. Kun kerron tekeväni Ylegatesta opinnäytetyötä, vastaus on usein hämmentynyt ilme tai hiljaisuus. Myöskään harva tuttuni tietää, mikä Ylegate on.

En kuitenkaan halunnut, että omat mielipiteeni tai ajatukseni vaikuttavat työhöni tai, mikä pahempaa, lopputulokseen. Tiedostin omat mielipiteeni ennen työhön ryhtymistä ja pyrin pistämään ne syrjään. Tiesin, että minun piti omaksua itselleni tutkijan rooli. Otin tämän myös journalistisena haasteena. Toimittajien pitää pyrkiä työssään objektiivisuuteen, oli aihe mikä tahansa. En usko, että täydellistä objektiivisuutta on olemassa, mutta siihen tulee silti pyrkiä.

Minulla oli nyt samanlainen tilanne edessäni. Tein ikään kuin juttua aiheesta, josta minulla oli ennakkokäsityksiä ja mielipiteitä. Pyrin niistä systemaattisesti eroon. Tiedostin, että tutkiessani aihetta eteeni saattaa tulla tietoa, joka on ristiriidassa aiemman tietoperustani kanssa.

Lisäksi muistutin itseäni jatkuvasti siitä, että artikkelit, tv-ohjelmat, tiedotteet, kirjat tai sosiaalisen median päivitykset eivät kerro koko totuutta tapahtuneesta. On mahdollista, että Suomen Kuvalehti junaili koko jutun, kuten jotkut arvelevat. Joidenkin teorioiden mukaan Suomen Kuvalehti halusi skuupin Ylen tapahtumista itselleen, hankki tietoja Salla Vuorikoskelta ja Jussi Eroselta ja lupasi heille kummallekin työpaikat lehdestä sekä otti tietoisien riskien julkaistessaan alkuperäisen jutun vain pari tuntia sen jälkeen, kun olivat pyytäneet Jääskeläiseltä kommenttia.

En usko kuvailemaani teoriaan, mutta olen siitä tietoinen. Lisäksi olen tietoinen siitä, että tuskin kukaan edes Ylegaten keskiössä olleista henkilöistä tietää tapauksen kaikkia käänteistä ja faktoja. Miksi siis tietäisin itsekään?

Huomasin kerätessäni aineistoa Excel-taulukoihin (liite 2), että tuhahtelin mielessäni joillekin Ylen jutuille tai sen johtohenkilöiden sanomisille lukiessani juttuja. Esimerkiksi Atte Jääskeläisen kirjoitus kuuden päivän ristitulesta oli mielestäni selittelevä. Helsingin Sanomat eivät aiheuttaneet saman tyyppistä reaktiotani. Onnekseni huomasin oman asenteellisuuteni. Kertasin itselleni äsken listaamat asiat ja jatkoin työtä, tällä kertaa tuhahtele-

matta. En usko, että tämä vaikutti omaan objektiivisuuteeni tai valmiuksiini tehdä tutkimusta aiheesta. Huomasin oman asenteellisuuteni ajoissa ja korjasin sen. Jatkossa keskityin siihen, että ajattelin aineistoani aineistona, en muuna.

Oman objektiivisuuteni ylläpitoa auttoi se, että arvostan ja luotan kumpaankin valitsemaani kohdemediaan. Minulla ei ole ollut eikä ole tälläkään hetkellä minkäänlaisia ennakkoluuloja tai olettamuksia Helsingin Sanomien tai Ylen uutisointia kohtaan.

En osaa suoraan sanoa, oliko ennalta tutun aiheen valitseminen tuloksen aknalla hyvä vai huono ajatus. Mielenkiintoni pysyi yllä koko prosessin ajan enkä missään vaiheessa kyllästynyt asian tutkimiseen. Toisaalta, jossain toisessa aiheessa tuskin olisin joutunut keskittymään omaan objektiivisuuteni säilyttämiseen yhtä ahkerasti. Enkä voi olla täysin varma, ovatko omat ennakkoaajatukset vaikuttaneet tutkimusprosessiin tai tutkimuksen lopputulokseen. Olen kuitenkin pyrkinyt olemaan mahdollisimman tarkka ja avoin, jotta se olisi lukijan arvioitavissa ja päätettävissä.

Oma oppimiseni keskittyi opinnäytetyössäni lähinnä siihen, miten tutkimusta tehdään. Käsittelemäni teemat olivat minulle aiemmin tuttuja, samoin journalistiset työtavat ja kaavat, jotka kävivät ilmi tutkimukseni tuloksista.

Opin prosessin aikana pitkäjänteisyyttä ja objektiivisuutta. Opin havainnoimaan omia ajatuksiani tai mahdollisia ennako-olettamuksiani, kuten edellä kuvasin. Yritin parhaani mukaan siirtää ne syrjään.

Uskon, että pitkäjänteisyyden opettelusta on minulle hyötyä myös ammatillisessa mielessä. Minulla ei ole kokemusta pidemmän juttuprosessin tekemisestä. Tiedän, että toimittajat voivat käsitellä joitain juttuja viikkoja, kuukausia, jopa vuosia. Opinnäytetyön tekemisessä on mielestäni jotain samaa. Pyörittelen samaa aihetta mielessäni pidemmän aikaan. Hallitsen isoa tekstikokonaisuutta, jonka pitää olla yhtenäinen ja sujuva, vaikka se käsittelee eri teemoja.

Kuten jo aiemmin mainitsin, en usko täydellisen objektiivisuuden olemassaoloon. Uskon kuitenkin, että siihen pitää pyrkiä ja se on journalismin ykköstehtävä, tulee mielestäni aina olemaan. Tämä opinnäytetyö oli hyvää harjoitusta omalle objektiivisuudelleni ja sille, miten hyvin pystyn sitä itse havainnoimaan ja analysoimaan.

Toimittajien objektiivisuus ja sen säilyttäminen on ollut koetuksella viime vuosien aikana. Sosiaalisen median myötä niin kutsuttu huutelu on yleistynyt runsaasti. Tänä päivänä keskustelu luisuu helposti ääripääkeskusteluksi, jossa jokaisen täytyy ottaa jompikumpi puoli. Viimeaikainen esimerkki tällaisista keskusteluista on esimerkiksi Sara Rigatellin ja Aku Louhimiehen välinen tilanne. Sosiaalisessa mediassa, esimerkiksi Twitterissä, keskustelu on jakanut myös toimittajia eri leireihin. Keskusteluihin tulee runsaasti twiittejä trolleilta, eli ihmisiltä, joilla ei ole asiasta välttämättä mitään järkevää sanottavaa, mutta jotka haluavat huudella omia mielipiteitään kaikkialle.

Yllä kuvatussa tilanteessa toimittajakaan eivät aina pysty säilyttämään objektiivisen tarkkailijan roolia. Sosiaalisessa mediassa on helppo kertoa oma mielipide, provosoitua ja lähteä mukaan keskusteluihin. Tällaisella voi mielestäni oli isot vaikutukset toimittajan ammatilliselle uskottavuudelle. Sosiaalisessa mediassa myös toimittaja edustaa itseään, mutta ero omien mielipiteiden ja ammatillisen roolin välillä voi olla hankala hahmottaa. Objektiivisen tarkkailijan roolin harjoittelu ei tee kenellekään pahaa. Varsinkaan sellaisessa tilanteessa, missä omat mielipiteet tai uskomukset todistetaan totuudenvastaisiksi.

Opin prosessin aikana myös sen, minkälaisia eroja eri tiedotusvälineiden uutisissa voi olla, vaikka ne on julkaistu samana päivänä samasta aiheesta. Tätä voi analysoida pidemmälle ja liittää siihen, millaisia päätöksiä toimituksissa tehdään ja millaisia päätöksiä yksittäiset toimittajat tekevät. Kiinnostavinta mielestäni on se, mitä päätöksiä tehdään tiedostamatta ja mitä tiedostaen. Näitä voisi tutkia esimerkiksi haastattelututkimuksissa, jotka olivat yksi jatkotutkimusajatuksistani.

Kaiken kaikkiaan olen opinnäytetyöhöni tyytyväinen. Jos tekisin saman uudestaan, suunnittelisin työni paremmin. Nyt ikään kuin etenin sitä mukaa, kun työnikin eteni. En ole täysin tyytyväinen tutkimukseni tuloksiin tai oikeastaan siihen, miten epäkonkreettisia ne lopupeleissä ovat. Ennen työn aloittamista olisin voinut perehtyä tarkemmin laadullisen ja määrällisen tutkimuksen eroihin ja hahmottaa tulevan tutkimukseni itselleni tarkemmin.

Olen myös sitä mieltä, että aina pitää jättää jotain kehitettävää. Tutkimukseni on mielestäni kiinnostava ja tehty edelleen ajankohtaisesta aiheesta. Tästä on hyvä jatkaa, joko saman tai eri aiheen parissa, joko tutkijana tai sitten toimittajana.

Lähteet

A-teema: Ylen riippumattomuus. 2017. Suoratoistovideo. Yle Areena. Katsottavissa: <https://areena.yle.fi/1-3760150?autoplay=true>. Katsottu: 2.12.2018.

Anttila, P. 2014. Tutkimisen taito ja tiedonhankinta. Metodix. Kappale 9. 9.2.2. Luettavissa: <https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/#9.2.2%20Sisällönanalyysi>. Luettu: 3.10.2018.

Aromaa J. & Mattila M. 2017. Yle teettää ulkopuolisen selvityksen toiminnastaan. Yle Uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9475310>. Luettu: 3.210.2018.

BBC 2016. Finnish PM Sipilä caught up in press freedom row. BBC News. Luettavissa: <https://www.bbc.com/news/world-europe-38155965>. Luettu: 26.9.2018.

Berner, A. 2017. Älykäs, kunnianhimoinen, näsäviisas ja peluri – Ylen Atte Jääskeläinen on jäärapää, joka haluaa kertoa, miten asiat oikeasti ovat. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/sunnuntai/art-2000005228578.html>. Luettu: 3.10.2018.

Bradshaw, P. 2018. The Online Journalism Handbook: Skills to Survive and Thrive in the Digital Age. Routledge. Oxon.

COMET 2017. Reuters Institute Digital News Report – Suomen maaraportti. Journalismien, viestinnän ja median tutkimuskeskus. Tampere. Luettavissa: http://www.medialiitto.fi/files/4269/DNR2017-Suomi1906_final.pdf. Luettu: 10.10.2018.

Eronen, J. 14.12.2016. Olen tänään sanonut itseni irti Ylen - -. Facebook-päivitys. Luettavissa: <https://www.facebook.com/jussi.eronen.5/posts/10208448635793380>. Luettu: 2.10.2018.

Eronen, J., Liski, J. & Vuorikoski S. 2016. Pääministerin sukulaisten omistamalla yrityksellä noin puolen miljoonan euron tilaus Terrafamesta. Yle uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9315671>. Luettu: 2.12.2018.

Eronen, J., Liski, J. & Vuorikoski, S. 2017. Ylegate. Barrikadi. Helsinki.

Hivert, A. 2016. Le premier ministre finlandais a fait pression sur la television publique. Le Monde Europe. Luettavissa: <https://www.lemonde.fr/europe/article/2016/12/01/le-premier->

ministre-finlandais-a-fait-pression-sur-la-television-publique_5041410_3214.html. Luettu: 26.9.2018.

Honkonen, M. 2017. Päin teräseinää. Journalisti. Luettavissa: <https://www.journalisti.fi/artikkelit/2017/1/pin-tersein/>. Luettu: 2.10.2018.

Julkisen sanan neuvosto 2013. Journalistin ohjeet ja liite. Luettavissa: https://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet/. Luettu: 2.10.2018.

Julkisen sanan neuvosto 2015. Julkisen sanan neuvoston perussopimus. Luettavissa: <https://www.jsn.fi/jsn/jsn-n-perussopimus/>. Luettu: 26.9.2018.

Julkisen sanan neuvosto 2017a. Langettava 6398/YLE/16 ja 6401/YLE/16. Luettavissa: <https://www.jsn.fi/paatokset/6398-yle-16-ja-6401-yle-16/?year=2017>. Luettu: 26.9.2018.

Julkisen sanan neuvosto 2017b. JSN tarkensi ohjeita langettavan päätöksen julkaisemisesta. Luettavissa: <https://www.jsn.fi/uutiset/jsn-tarkensi-ohjeita-langettavan-paatoksen-julkaisemisesta/>. Luettu: 5.10.2018.

Jääskeläinen, A. 2016. Päätoimittajalta: Yle päättää journalismistaan itse, ja kantaa siitä myös vastuun. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9324583>. Luettu: 2.10.2018.

Jääskeläinen, A. 28.5.2017. Hei. Aamun Hesarin jutusta: Se ei ollut edes vihjaus. Ei Yle tietenkään ole JSN:stä lähdössä mihinkään. Twitter-viesti @attesakari. Luettavissa: <https://twitter.com/attesakari/status/868711827726794754>. Luettu: 3.10.2018.

Kauppinen, J. 2016. Pääministeri Sipilä vaiensi Ylen: Uutisten johto hyllytti Sipilä-jutut – Ruben Stiller sai varoituksen. Suomen Kuvalehti. Luettavissa: <https://suomenkuva-lehti.fi/jutut/kotimaa/paaministeri-sipila-vaiensi-ylen-uutisten-johto-hyllytti-sipila-jutut-ruben-stiller-sai-varoituksen/>. Luettu: 26.9.2018.

Kuutti, H. 2012. Mediasanasto. MediaDoc Oy. Jyväskylä.

Laki Yleisradio Oy:stä 22.12.1993/1380.

Laki yleisradioverosta 31.8.2012/484.

Media Audit Finland 2017. LT ja JT tarkastustilasto 2017. Luettavissa: <http://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2018/06/LTtilasto2017-1.pdf>. Luettu: 10.10.2018.

MTV 2017. Atte Jääskeläinen jätti Ylen tänään – miten tähän päädyttiin? MTV Uutiset. Luettavissa: <https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/atte-jaaskelainen-jatti-ylen-tanaan-miten-tahan-paaadyttiin/6452160#gs.jiH=i0k>. Luettu: 3.10.2018.

Mäenpää, O. 2017. Yleisradion journalistinen päätöksentekoprosessi. Arviointiraportti. Yleisradio. Helsinki. Luettavissa: <http://data.yle.fi/dokumentit/Uutiset/Arviointiraportti.pdf>. Luettu: 26.9.2018.

Mäntylä, J. 2008. Journalistin etiikka. Yliopistopaino. Helsinki.

Niemelä, M. 2017. Ylen toimittaja Susanne Päivärinta irtisanoutui – syyttää päätoimittajaa sensuurista. Suomen Kuvalehti. Luettavissa: <https://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/ylen-toimittaja-susanne-paivarinta-irtisanoutui-syyttaa-paatoimittajaa-sensuurista/>. Luettu: 2.10.2018.

Niva, A. 2018. ”Jos vielä kirjoitat, sinulle käy huonosti” – Toimittajien kokema painostus turvapaikanhakijauutisoinnissa. Opinnäytetyö. Media-alan koulutus. Turun ammattikorkeakoulu. Turku. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/149698/Niva_Ida.pdf. Luettu: 2.10.2018.

Sanoma 2018a. Tietoa meistä. Luettavissa: <https://sanoma.fi/tietoa-meista/>. Luettu: 10.10.2018.

Sanoma 2018b. Tuotteemme. Luettavissa: <https://sanoma.fi/tietoa-meista/tuotteet/>. Luettu: 10.10.2018.

Savolainen J. 2016. Suomen Kuvalehti: Pääministeri Sipilä lentää itse virkamatkojaan. Luettavissa: <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004889816.html>. Luettu: 11.9.2018.

Talvio, A. 2014. Toimittajan itsesensuuri. Seurausten pelko - suomalaisen sananvapauden uhka. Pro gradu -tutkielma. Valtiotieteellinen tiedekunta. Helsingin yliopisto. Luettavissa: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/137623/Talvio_Viestinta.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 2.10.2018.

Toimittajat ilman rajoja 2017. Pääministerin painostus pudotti Suomen lehdistönvapauden ykköspaikalta. Luettavissa: <http://toimittajatilmanrajoja.com/fi/2017/04/26/paaministerin-painostus-pudotti-suomen-lehdistonvapauden-ykkospaikalta/>. Luettu: 26.9.2018.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. PS-kustannus. Jyväskylä.

Vuorikoski, S. 1.12.2016. Pääministeri Juha Sipilän ja Ylen välinen viestittely 25.-26.11.2016 - -. Facebook-päivitys. Luettavissa: <https://www.facebook.com/salla.vuorikoski/posts/10154511647352529>. Luettu: 2.10.2018.

Vuorikoski, S. 14.12.2016. Olen tänään irtisanoutunut Yleisradion - -. Facebook-päivitys. Luettavissa: <https://www.facebook.com/salla.vuorikoski/posts/10154561551717529>. Luettu: 2.10.2018.

Yle 2014. Yle pähkinänkuoressa. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/yleisradio/yle-pahkinankuoressa>. Luettu: 10.10.2018.

Yle 2015. Ylen yhtiöjärjestys. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/01/11/ylen-yhtiöjärjestys>. Luettu: 10.10.2018.

Yle 2017. Ylen uutistoiminnan johtaja Atte Jääskeläinen jättää tehtävänsä. Tiedote. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/05/29/ylen-uutistoiminnan-johtaja-atte-jaaskelainen-jattaa-tehtavansa>. Luettu: 26.9.2018.

Liitteet

Liite 1. Julkisen sanan neuvoston päätös langettava 6398/YLE/16 ja 6401/YLE/16

Yleisradio kertoi pääministerin kytköksestä yritykseen, joka oli saanut tilauksen valtion tukemalta yritykseltä. Jutussa ei ollut virheitä tai erittäin kielteistä julkisuutta. Yle teki tästä huolimatta pääministerin yhteydenottojen jälkeen jutun muokkaamisessa ja sitä seuranneessa aiheen käsittelyssä useita poikkeuksellisia ratkaisuja, jotka myötäilivät pääministerin näkemyksiä. Näille ei ollut journalistisia perusteita. Äänestyspäätös 6–6, äänestyspäätöksen ollessa tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Kantelut 30.11.2016 ja 1.12.2016

Tarkasteltavana on Ylen verkkosivuilla 25.11.2016 julkaistun jutun ”Pääministerin sukulaisten omistamalla yrityksellä noin puolen miljoonan euron tilaus Terrafamesta” julkaisemis- ja korjausprosessi sekä 25.11. julkaistun jutun julkaisemista seurannut tapahtumaketju, jossa pääministeri Juha Sipilä otti yhteyttä Yleisradioon ja Yleisradion johto rajoitti aiheen käsittelyä ajankohtaisohjelmissa.

<http://yle.fi/uutiset/3-9315671>

Aiheesta on otettu käsittelyyn kaksi kantelua.

Käsittelyynottopäätöksessään JSN määritteli yhdessä käsiteltävien kanteluiden kohteeksi sen, onko Yleisradio rikkonut Journalistin ohjeita ja erityisesti niiden kohtia 1, 2 ja 3 käsitellessään pääministeri Juha Sipilän mahdollista jääviyttä Terrafame-päätöksissä sekä sen, onko Ylen uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastaava päätoimittaja tai muu ylin johto rajoittanut toimittajien sananvapautta aiheen käsittelyssä.

Lisäksi JSN:llä on käytössään Ylen entisten toimittajien Jussi Erosen, Jarno Liskin, ja Salla Vuorikosken toimittama muistio, jonka JSN on pyytänyt tapahtumien selvittämistä varten.

Kantelu 6398/YLE/16, tullut 30.11.2016

Kantelija on linkittänyt kanteluunsa Suomen Kuvalehden 30.11.2016 julkaiseman jutun ”Pääministeri Sipilä vaiensi Ylen: Uutisten johto hyllytti Sipilä-jutut – Ruben Stiller sai varoituksen”:

<https://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/paaministeri-sipila-vaiensi-ylen-uutisten-johto-hyllytti-sipila-jutut-ruben-stiller-sai-varoituksen/>

Kantelijan mukaan hänen kantelunsa liittyy Suomen Kuvalehden kuvaamaan tapaukseen, jonka mukaan Ylen päätoimittaja Atte Jääskeläinen on kieltänyt pääministeri Sipilää koskevien juttujen levittämisen ja pääministeri on kirjoittanut sähköpostissa Ylen toimittajalle, että hän ei luota lainkaan Yleisradioon.

Kantelijan mukaan Suomen Kuvalehden jutun perusteella Ylen toimittajat ovat rikkoneet Journalistin ohjeiden kohtia 2 ja 3.

Kantelu 6401/YLE/16, tullut 2.12.2016

Kantelija nimeää kantelunsa aiheeksi toimittajan sananvapauden rajoittamisen.

Hän toteaa, että Ylen A-studiossa 30.11.2016 käsiteltiin Ylen journalistista linjaa siitä, miten pääministeri Juha Sipilän jääviyttä käsitellään Terrafame-asiassa. Ohjelmassa kävi ilmi, että Yleisradion johto ja sen vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen ovat kieltäneet useita Ylen toimittajia käsittelemästä pääministeri Sipilän mahdollista jääviyttä sekä uhanneet toimittaja Ruben Stilleriä irtisanomisella, jos hän jatkaa aiheen ympärille aiotun Pres-siklubi-ohjelman seuraavan jakson suunnittelua. Vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen perusteli Sipilä-uutisoinnin rajoittamista sillä, että Yle oli jo uutisoinut aiheesta edellisen viikonlopun jokaisessa välineessä (televisio, radio ja internet) ja halusi laittaa asian "oikeisiin mittasuhteisiin".

Kantelija sanoo katsovansa, että vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen on rikkonut Journalistin ohjeiden luvun "Ammatillinen asema" kohtia 1, 2 ja 3.

Kantelija sanoo katsovansa, että vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen on toiminnallaan rajoittanut toimittajien ammatilliseen asemaan olennaisesti kuuluvaa sananvapautta ja kansalaisten oikeutta saada tietää pääministeriä koskevasta jääviydestä. Kantelija sanoo katsovansa, että vastaava päätoimittaja Atte Jääskeläinen on toiminut näin, koska pääministeri Juha Sipilä on painostanut häntä. Kantelijan mukaan vastaavan päätoimittajan toiminta on erittäin huolestuttavaa ja rapauttaa yhtä vapaaseen demokratiaan keskeisesti kuuluvista periaatteista.

Yleisradion vastaus 26.1.2017

Ylen uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastaavan päätoimittajan Atte Jääskeläisen vastauksen pääkohdat:

- Vastaavan toimittajan sananvapauslain mukainen velvollisuus on johtaa ja valvoa toimitustyötä sekä päättää sisällöstä.

- Kaikki yhteiskunnallisesti olennainen tieto kerrottiin. Yleisön tiedonsaantia ei ole rajoitettu.
 - Ulkopuolelta saatuun palautteeseen tai oikaisupyyntöön reagoiminen kuuluu hyvään journalistiseen käytäntöön eikä ole päätösvallan luovuttamista toimituksen ulkopuolisille. Päätökset on tehty journalistisin perustein.
 - Vastaavan toimittajan valvonta, sisällöllisten painotusten ja julkaisupäätösten tekeminen ei ole tiedotusvälineessä työskentelevien toimittajien sananvapauden rajoittamista.
 - Toimittaja edustaa työtehtävissään työnantajaansa ja käyttää tällöin työnantajansa sananvapautta. Tämän sananvapauden käyttämisestä on säädetty yksiselitteisesti sananvapauslaissa.
 - Juttujen muokkaaminen kuuluu normaaliin toimitustyöhön eikä se ole ristiriidassa hyvän journalistisen tavan kanssa. Journalistin ohjeet eivät edellytä merkitsemään juttuun muokkauksia, jotka eivät sisällä olennaisen asiavirheen korjausta.
- Päätoimittajan vastaus kokonaisuudessaan on JSN:n verkkosivuilla erillisessä liitteessä.

Ratkaisu

JO 1: Journalisti on vastuussa ennen kaikkea lukijoilleen, kuulijoilleen ja katselijoilleen. Heillä on oikeus saada tietää, mitä yhteiskunnassa tapahtuu.

JO 2: Tiedonvälityksen sisältöä koskevat ratkaisut on tehtävä journalistisin perustein. Tätä päätösvaltaa ei saa missään oloissa luovuttaa toimituksen ulkopuolisille.

JO 3: Journalistilla on oikeus ja velvollisuus torjua painostus tai houkuttelu, jolla yritetään ohjata, estää tai rajoittaa tiedonvälitystä.

Sananvapauden rajoittaminen

Yle julkaisi verkkosivuillaan jutun, jossa kerrottiin pääministeri Juha Sipilän kytköksestä Terrafamelle kuljettimia toimittavaan Katera Steel -yritykseen.

Pääministeri lähetti jutun julkaisemisen jälkeen Ylen päätoimittajalle useita tekstiviestejä, joista ensimmäisen hän lähetti ennen kuin oli huomannut jutun ilmestymistä. Siinä hän arvosteli jutun näkökulmaa toimittajalta saamansa kommenttipyyntöön perusteella. Ainoastaan yhdessä, päätoimittajalle osoitetussa viestissä pääministeri viittasi yhteen asiavirheenä pitämäänsä asiaan. Lisäksi pääministeri lähetti Ylen päätoimittajalle ja kommenttia pyytäneelle toimittajalle useita Yleä arvostelevia sähköpostiviestejä ja välitti heille myöhemmin samana päivänä yli kymmenen saamaansa kansalaispalautetta.

Jutussa ei ollut pääministeriin kohdistuvaa erittäin kielteistä julkisuutta eikä olennaisia asiavirheitä. Silti sitä muutettiin pääministerin viestittelyn seurauksena useita kertoja. Juttuun ei kuitenkaan missään vaiheessa lisätty pääministerin näkemyksiä tai tietoa siitä, että muutokset oli tehty hänen yhteydenottojensa jälkeen.

Noin puolen tunnin sisällä pääministerin viestien lukemisesta päätoimittaja oli poistanut jutussa olleen grafiikan, joka päätoimittajan mukaan loi harhaanjohtavia mielikuvia. Myöhemmin päätoimittaja poisti jutusta tekstikappaleita ja muutti muun muassa sen rakennetta ja sanavalintoja.

Päätoimittajan päätöksellä jutun kirjoittaneen toimittajan vierailu tv:n pääuutislähetyksessä peruttiin. Myös tekeillä olleiden kahden jatkojutun julkaiseminen kiellettiin. Sunnuntaina 27.11. päätoimittaja ja pääministeri sopivat, että pääministeri peruu aiemmin sovitun osallistumisensa A-studioon eikä aiheesta tiedoteta.

Maanantaina 28.11. toimituksen johto antoi toistaiseksi voimassa olevan rajoituksen, jonka mukaan aihetta ei saa käsitellä ajankohtaisohjelmissä. Päätoimittaja on perustellut rajoitusta muun muassa sillä, että aihetta oli jo käsitelty Ylen ohjelmissa laajasti, ja sillä, että oikeusasiamiehelle oli syytä antaa työrauha, kun hän oli selvittämässä pääministerin mahdollista esteellisyyttä.

Julkisen sanan neuvosto toteaa, että päätoimittajalla on valta ja vastuu julkaisemispäätöksistä. Tämä tarkoittaa, että hän voi myös päättää julkaisemisen rajoituksista eikä tämä ole toimittajien sananvapauden rajoittamista. Toimittajien sananvapauden rajoittaminen voisi tulla kyseeseen, jos Yleisradio olisi estänyt heitä käyttämästä sananvapauttaan muissa tilanteissa. Vaikka julkisuudessa on esitetty väitteitä tällaisesta, neuvostolla ei ole siitä näyttöä.

Neuvosto korostaa, että päätoimittajalla on valta päättää tiedotusvälineen sisällöistä mutta myös vastuu siitä, että tiedotusväline noudattaa Journalistin ohjeita. Journalistin ohjeiden mukaan päätoimittaja ei saa luovuttaa journalistista päätösvaltaa toimituksen ulkopuolisille ja tiedonvälityksen sisältöä koskevat ratkaisut on tehtävä journalistisin perustein.

Tässä tapauksessa on nähtävissä paljon piirteitä, joita voi tulkita siten, että päätoimittaja on taipunut ulkopuoliseen painostukseen. Kuten neuvosto on todennut päätöksissään 6405, 6449/YLE/16 ja 6403/YLE/16, jutussa ei ollut pääministeriin kohdistuvaa erittäin kielteistä julkisuutta eikä myöskään olennaisia asiavirheitä. Siitä huolimatta Ylen päätoimittaja teki juttuun nopeasti lukuisia muutoksia. Muun muassa jutun alaotsikosta poistettiin pääministerin mielestä virheellinen kohta hänen isoisänsä ja Katera Steelin suhteesta,

vaikka kyseessä ei ollut olennainen asiavirhe. Radio- ja tv-uutisissa pääministerin näkemys esitettiin oikaisuna.

Ylellä oli oikeus tehdä juttuun muutoksia, vaikka siinä ei ollut olennaista asiavirhettä. On kuitenkin ilmeistä, että pääministerin palautetta ei käsitelty Ylessä tavanomaisella tavalla vaan juttua muokattiin poikkeuksellisen paljon pääministerin yhteydenottojen jälkeen.

Neuvoston mukaan oli myös poikkeuksellista rajoittaa aiheen käsittelyä ajankohtaisohjelmissa oikeusasiamiehen selvityksen ajaksi. Tätä ei voi pitää journalistisesti perusteltuna, sillä keskeneräisten asioiden käsitteleminen on journalismissa tyypillistä ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon liittyvissä asioissa jopa suositeltavaa. Neuvosto myös pitää aiheettomana sitä, että Yle suostui pääministerin ehdotukseen olla kertomatta pääministerin peruuntuneesta A-studio-vierailusta.

Erityisen raskauttavana voi pitää sitä, että Yle reagoi tavallista palautetta voimakkaammin yhteydenottoihin, jotka tulivat pääministeriltä, jonka tulisi kestää tavanomaista kriittisempää julkisuutta ja jolla on mahdollisuus vaikuttaa Ylen asemaan ja rahoitukseen. Pääministerin saama erityiskohtelu on haitaksi demokratialle, ja se on myös omiaan heikentämään journalismin uskottavuutta suuren yleisön silmissä.

Neuvosto muistuttaa, että Journalistin ohjeiden rikkominen on harvoin tahallista. Sen vuoksi myös toimituksellisen päätösvallan luovuttaminen voi johtua hätiköimisestä ja harkitsemattomuudesta ja sitä voi tapahtua, vaikka se ei olisi tarkoituksellista.

Neuvosto korostaa, että tiedotusvälineellä on oikeus valita haluamansa näkökulmat ja aiheiden käsittelytavat. Valintojen pitää kuitenkin olla journalistisesti perusteltuja. Tässä tapauksessa neuvosto on tehnyt kokonaisharkintaa, jossa on punnittu, onko Yleisradio antanut pääministerin suuttumuksen ja näkemysten vaikuttaa journalistisiin päätöksiinsä vai onko ne tehty yksinomaan journalistisin perustein.

Julkisen sanan neuvosto katsoo, että Yle on rikkonut Journalistin ohjeiden kohtia 2 ja 3, ja antaa sille huomautuksen.

Langettavaa äänestivät:

Elina Grundström (pj), Lauri Haapanen, Niklas Vainio, Tapio Nykänen, Maria Swanljung ja Juha Honkonen.

Vapauttavaa äänestivät:

Hannu Helineva, Jyrki Huotari, Pasi Kivioja, Antti Kokkonen, Arja Lerssi-Lahdenvesi ja Riitta Korhonen.

Äänestyspäätöksen ollessa tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Liite 2. Excel-taulukot aineistona käytetyistä jutuista per päivämäärä per media

HS:N JUTUT YLEGADESTA 1.12.2016	OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/UUTINEN	S-POSTIT MAINITTAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU
1.	Mistä pääministerin ja Ylien välisessä jupakassa on kyse? Yhteenveto kohon keskeisistä vaiheista	1.12.2016	20:40 -		Kokoomajuttu jo ennustaan tiedetyistä asioista. Alkajana. Sipiä oli harjannut kantelun tekemistä Julkisen sanan neuvoston koskien Ylien tulonilmoituksesta ja Katera Steel - Pressiklubissa saadaan käsitellä Sipilän mediasuhteista syntynyttä jupakkaa. Poikkeaa Jääskeläisen antamasta aiemmasta ohjeistuksesta.	Kyllä. Viestien sisältöä kuvailaan. Linkki HS:n omaan uutiseen, jossa viestit ovat	Uutinen, kotimaa	https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000004890340.html	11.9.2018
2.	Sipiä uhkasi Vieä kantelulla Julkisen sanan neuvostoon	1.12.2016	20:05 -		Julkinen sanan neuvoston koskien Ylien tulonilmoituksesta ja Katera Steel - Pressiklubissa saadaan käsitellä Sipilän mediasuhteista syntynyttä jupakkaa. Poikkeaa Jääskeläisen antamasta aiemmasta ohjeistuksesta.	Ei	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004890300.html	11.9.2018
3.	Yle linjasi: Pressiklubissa saa puhua Sipilä-kohusta – Päätoimittaja Jääskeläinen mukana keskustelussa	1.12.2016	19:23 -		Ylien hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet kertovat, että he luottavat Yleen ja Atte Jääskeläiseen Sipiä on ollut Yleen yhteydessä MOY-ohjelman jälkeen, joka käsittelee Sipilän käyttämää vakuutuskuorta. Tämän jälkeen ohjelmaa muutettiin ja Yle julkaisi oikaisu, joka luettiin illan pääuutislahetyksessä. Alheen käsittelyä uutisointia koskevia rajoituksia perusteltiin myös "muilla syillä". Atte Jääskeläinen & Marjo Ahonen kiistävät tämän.	Kyllä. Kerrotaan, että "–jutun kirjoittanut toimittaja sai Sipiä läidän tuohuneita sähköpostiviestejä."	Uutinen, kotimaa	https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000004890255.html	11.9.2018
4.	Ylien valvojat: Luottamus Yleisradion puolittomuuteen ei ole mennyt	1.12.2016	17:18 -		Ylien hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet kertovat, että he luottavat Yleen ja Atte Jääskeläiseen Sipiä on ollut Yleen yhteydessä MOY-ohjelman jälkeen, joka käsittelee Sipilän käyttämää vakuutuskuorta. Tämän jälkeen ohjelmaa muutettiin ja Yle julkaisi oikaisu, joka luettiin illan pääuutislahetyksessä. Alheen käsittelyä uutisointia koskevia rajoituksia perusteltiin myös "muilla syillä". Atte Jääskeläinen & Marjo Ahonen kiistävät tämän.	Kyllä. "Sähköpostit" ja "pääministerin sähköpostiviestitely toimittajille". Ei eritellä viestien E, mutta niihin viitataan: "Sipiä on lähettänyt Yleen sen journalistisia ratkaisuja kovanaisesti arvostelevia sähköpostoja jo ennen viime perjantaina alkanutta Terraframe-	Uutinen, kotimaa	https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000004890149.html	11.9.2018
5.	Susanne Päivrinta ja Jan Andersson kiistävät päätoimittaja Atte Jääskeläisen väitteet: Ylien linjasta perusteltiin "muilla syillä", juontajat sanovat	1.12.2016	16:37	1.12.2016 klo 23:16	Ylien hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet kertovat, että he luottavat Yleen ja Atte Jääskeläiseen Sipiä on ollut Yleen yhteydessä MOY-ohjelman jälkeen, joka käsittelee Sipilän käyttämää vakuutuskuorta. Tämän jälkeen ohjelmaa muutettiin ja Yle julkaisi oikaisu, joka luettiin illan pääuutislahetyksessä. Alheen käsittelyä uutisointia koskevia rajoituksia perusteltiin myös "muilla syillä". Atte Jääskeläinen & Marjo Ahonen kiistävät tämän.	Kyllä. "Sähköpostit" ja "pääministerin sähköpostiviestitely toimittajille". Ei eritellä viestien E, mutta niihin viitataan: "Sipiä on lähettänyt Yleen sen journalistisia ratkaisuja kovanaisesti arvostelevia sähköpostoja jo ennen viime perjantaina alkanutta Terraframe-	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004890075.html	11.9.2018
6.	Tästä Ylien painostuskohu alkoi – toimittaja Julkaisi sähköpostikeskustelun Juha Sipilän kanssa	1.12.2016	11:41	1.12.2016 klo 22:24	Salla Vuorikosken ja Juha Sipilän väläinen sähköpostikeskustelu sekä Vuorikosken perustelut viestien julkaisemiselle	Ei	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000004889331.html	11.9.2018
7.	Ruben Stiller kertoo HS:lle saamastaan varoituksesta ja Ylien kovista vaatimuksista Sipilä-asiansa: "Olen hiiri ja minua pelotti"	1.12.2016	11:21	1.12.2016 klo 12:54	Ruben Stillerin kommentit hänen saamasta varoituksesta, kun hän alkoi käsitellä Sipilä-kohua Ylien johdon ja Atte Jääskeläisen linjauksesta huolimatta	Kyllä. Viestit ovat luettavissa sanasta sanaan. Lisäksi linkki Vuorikosken FB-sivulle.	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004889298.html	11.9.2018
8.	Vapaa sana kuuluu pohjoismaisuuteen – myös pääministeri Sipilällä olisi opittavaa	1.12.2016	7:57	1.12.2016 klo 10:39	Painovapausasetuksen ja sananvapauden merkitys pohjoismaisille yhteiskunnille. Sipilän Terraframe-yhteyksien käsitteilyä käytetään "hyvästä esimerkiksi pohjoismaisuuden julkisuus- ja sananvapausajattelun merkityksestä".	Ei. "Pääministeri oli yhteydessä Ylien toimittajaan tavalla, jota voisi kuvata joko tunteikkaaksi tai painostavaksi. Hän myös ilmoitti sähköpostilla ettei luota Yleen lainkaan."	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004889977.html	11.9.2018
9.	Sipiä painostuskohusta: Ei ollut aikomusta rajoittaa Ylien toimintaa, en saanut reilua mahdollisuutta kommentoida uutista	1.12.2016	2:00	1.12.2016 klo 6:50	Juha Sipilän 30.11.2016 pitämä tiedotustilaisuus, jossa hän kommentoi Salla Vuorikoskelle ja Atte Jääskeläiselle lähettämääns s-postiviestejä	Kyllä. Viestien sisältöä kuvailaan, mutta et kerrota suoraan.	Uutinen, kotimaa	https://www.hs.fi/paivanlehti/01122016/art-2000004888691.html	11.9.2018
10.	Päätoimittaja Atte Jääskeläinen selitti Ylien linjaa A-studiossa: "Kaikista suunnista tuleva painostus pitää torjua"	1.12.2016	2:00 -		HS:n juttu 30.11.2016 A-Studioista, jossa Atte Jääskeläinen oli Susanne Päivrintän vierana. Jutussa käytiin Jääskeläisen haastattelu läpi.	Kyllä. Viestiä mainitaan, mutta niiden sisältöä ei kommentoida	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000004888876.html	11.9.2018

YLEN JUTUT YLEGGATESTA 1.12.2016									
OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/UUTINEN	S-POSTIT MAINITAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU	HUOMI
Sipilä painostuskohusta: Vaadin vain oikeutani kommentoida uutista	1.12.2016	17:20	1.12.2016 klo 19:23	Painostuskohun käsitteily eduskunnan kyselytyyminä. Kerrottiin mitä muiden puolueiden edustajat olivat mieltä ja miten Sipilä vastasi heille.	Kyllä. Yhdessä lauseessa mainitaan "viestiketju" Kyllä. "Sipilä" kertoi käyneensä asiasta kiviasta sähköpostivaihtoa sekä päätölmittaja Atte Jääskeläisen että toimittaja Salla Vuorikosken kanssa. Ja että "Ateen kanssa on sovittu, että hän ei vastaa."	Uutinen, politiikka	https://yle.fi/uutiset/3-9329058	13.9.2018	
Näkökulma: Siminäkijänä Sipilästä ja Ylestä	1.12.2016	21:52	2.12.2016 klo 17:15	Politiikan ja talouden toimittaja Pirjo Auvisen näkökulma tai kolumni, jossa hän käsittelee kohtauksiaan Juhana Sipilän kanssa ja sitä, miten Terrafam-kohu niihin vaikutti.		Näkökulma, politiikka	https://yle.fi/uutiset/3-9329727	13.9.2018	Olettu mukaan, koska tämä on ainut juttu, jossa viestien sisältöä käydään Ylellä läpi. Juttua muokattu kuitenkin 1.12.2016. Muuten aika vähän materiaalia.
Näin Sipilän ja Ylen viestinvaihto eteni – pääministeri jakoi kansalaispalautteen eteenpäin	30.11.2016	20:19	1.12.2016 klo 10:30	Sipilän ja Ylen välinen sähköpostikeskustelu ja tapahtuman tausta.	Kyllä. Viestien sisällöt kerrotaan, mutta ei tarkasti. Muutama suora lainaus.	Uutinen, media	https://yle.fi/uutiset/3-9326751	13.9.2018	

HS:N JUTUT JSN:N PÄÄTÖKSESTÄ 23.3.2017									
OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/UUTINEN	JSN PÄÄTÖS MAINITTAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU	
Yle sai JSN:itä langettavan päätöksen poliittiseen painostukseen taipumisesta	23.3.2017	14:13	23.3.2017 klo 17:11	Ylen saama langettava päätös Julksien sanan neuvostolta. Kerrotaan, että äänet menivät tasan, jolloin pj:n ääni ratkaisi. Grundströmin kommentit.	Kyllä. Kerrotaan päätöksen sisältö ja neuvoston puheenjohtajan kommentit koskien päätöstä. antamassaan ratkaisussa JSN toteasi Ylen myös alistuneen Sipilän painostukseen." ja linkki uutiseen langettavasta päätöksestä.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005138944.html	13.9.2018	
JSN moittii Yleä painostanutta Sipilää ja poliittista ilmapiiriä: "Demokratiaa repäyttävän tiedonvälityksen rajoittamista	23.3.2017	14:16	23.3.2017 klo 18:42	JSN:n antama lausuma, jossa se moittii Sipilän toimia Terrafame-jupakassa ja arvioi tiedotusvälineisiin kohdistuvaa poliittista painostusta Suomessa.		Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005138955.html	13.9.2018	
"Itse tiedän toimintani vaikuttet parhaiten" – Ylen päätoimittaja Atte Jääskeläinen on eri mieltä JSN:n kanssa	23.3.2017	14:35	23.3.2017 klo 17:03	antamaan langettavaan päätökseen. Oletettu Yleltä ja kysytty Jääskeläiseltä itseltään.	Kyllä. Syvennetään Jääskeläisen kommentteilla.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005138974.html	13.9.2018	
Ylen johto tukee Atte Jääskeläistä – Toimitusjohtaja Kivinen JSN:stä: "Meillä on toisenlainen käsitys"	23.3.2017	15:33	23.3.2017 klo 18:32	Wilhelmssonin kommentit JSN:n päätöksestä. Kummatkin ilmaisevat tukensa Jääskeläiselle. Kysytty suoraan kommentit.	Kyllä. Syvennetään Kivisen ja Wilhelmssonin kommentteilla.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005139122.html	13.9.2018	
Juha Sipilä: "Edelleenkin olen sitä mieltä, että minulla oli oikeus tulla kuulluksi"	23.3.2017	16:30	23.3.2017 klo 17:15	Sipilän eduskunnassa lausumat kommentit omasta toiminnastaan. Sanoo, että sähköpostien lähettäminen oli virhe.	Kyllä. Linkki myös HS:n omaan juttuun aiheesta.	Uutinen, politiikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005139269.html	13.9.2018	
Journalistille huono konsultti – JSN dokumentoi Ylen alistumisen ulkopuoliseen painostukseen	23.3.2017	17:03	-	Päätoimittaja Antero Mukan kommentti JSN:n päätökseen, Ylen rooliin ja tulevaisuuteen.	Kyllä. Linkki myös HS:n omaan juttuun aiheesta.	Kommentti, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005139341.html	13.9.2018	

YLEN JUTUT JSN:N PÄÄTÖKSESTÄ 23.3.2017									
	OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/UUTINEN	JSN PÄÄTÖS MAINITTAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU
1.	Juljisen sanan neuvosto tiedottaa Ylen Terrafame-uutisoinnista – Katso suorana klo 14	23.3.2017	7:58	23.3.2017 klo 10:33	JSN:n tiedostustilaisuus on katsottavissa Ylen verkkosivuilta ja Yle Areenassa. Kerrotaan tapausten taustaa ja että läheys jatkuu Atte Jääskeläisen suoralla haastattelulla.	Ei ole mahdollista. Artikkelellä julkaistu ennen päätöksiä. että vapautta päätös. Linkki myöhemmin julkaistuun Ylen artikkelin, jossa on JSN langettava päätös Ensin kerrotaan Ylen saamaa langettavasta päätöksestä. Sen jälkeen kerrotaan vapauttavasta päätöksestä, joka koski virheen korjaamista.	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9523424	13.9.2018
2.	Juljisen sanan neuvosto: Ylelle langettava ja vapauttava päätös	23.3.2017	14:04	23.3.2017 klo 16:31	JSN on saanut käsiteltä kaksi viimeistä kantelua koskien Terrafame-uutisointia. Ensin kerrotaan Ylen saamaa langettavasta päätöksestä. Sen jälkeen kerrotaan vapauttavasta päätöksestä, joka koski virheen korjaamista.	Yliä. Linkki myöhemmin julkaistuun Ylen artikkelin, jossa on JSN langettava päätös kokonaisuudessaan sekä aiemmin julkaistuun juttuun	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9525712	13.9.2018
3.	Ylen Lauri Kivinen JSN:n langettavan päätöksen jälkeen: Atte Jääskeläisellä on tulkeni	23.3.2017	14:32	23.3.2017 klo 14:47	Silloisen päätoimitajan Atte Jääskeläisen kuvaus joulukuun 2016 tapahtumista, jossa hän perustelee päätöksensä. Lopussa tieto, että Jääskeläinen kirjoitti artikkelin ennen kuin tiesi JSN:n	Kyllä. Linkki myöhemmin julkaistuun Ylen artikkelin, jossa on JSN langettava päätös kokonaisuudessaan sekä aiemmin julkaistuun juttuun	Uutinen, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9526607	13.9.2018
4.	Päätoimittaja: Kuusi päivää ristitulessa	23.3.2017	14:43	23.3.2017 klo 19:29	Juha Sipilän saamat moitteet JSN:tä joiden mukaan "Pääministerin toiminta oli kuitenkin vähintään harkitsematonta ja omiaan rajoittamaan yleisradion yhtä sananvapautta".	Kyllä. Linkki Ylen aiemmin julkaistuaan juttuun langettavasta ja vapauttavasta päätöksestä juttu infokioskissa. Kyllä. Kerrotaan, että Yle sai	Uutinen, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9526435	13.9.2018
5.	JSN ryöpyttää pääministeri Juha Sipilän toimia: Toiminta vähintään harkitsematonta Tästä Juljisen sanan neuvosto päätti ja tästä ei – lue perustelut	23.3.2017	14:46	-	Taustoitettava juttu, joka kertoo JSN:n päätökset sekä niiden taustaa.	Kyllä. Linkki Ylen aiemmin julkaistuaan juttuun	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9526671	13.9.2018
6.	JSN:n langettava päätös Ylen Terrafame-uutisoinnista	23.3.2017	16:12	-	Taustoitettava juttu, joka kertoo JSN:n päätökset sekä niiden taustaa.	Kyllä. Linkki Ylen aiemmin julkaistuaan juttuun	Taustoitettava juttu, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9525830	13.9.2018
7.	Päätoimittaja yhdistyksen puheenjohtaja: JSN:n langettava päätös Ylelle on tulkinnanvarainen	23.3.2017	16:36	23.3.2017 klo 16:36	JSN:n langettava päätös kokonaisuudessaan. Päätoimittaja yhdistyksen pj Arno	Kyllä. Linkki Ylen omaan juttuun	Langettava päätös, pakko julkaista	https://yle.fi/uutiset/3-9526804	13.9.2018
8.	Pääministeri Sipilä JSN:n moitteista: Sähköpostien lähettäminen oli virhe	23.3.2017	16:51	23.3.2017 klo 17:20	Ahosiemen kommentit JSN:n antamaan langettavaan päätökseen. Ahosiemi pitää päätöstä "hyvin	"Tästä Juljisen sanan enuvosto päätti ja tästä ei – lue perustelut"	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9527112	13.9.2018
9.	Journalistitlon puheenjohtaja: JSN:n päätökset historiallisia ja kovia	23.3.2017	16:54	-	Sipilän vastaukset moitteisiin, jotka hän sai JSN:tä koskien hänen lähettämiä sähköpostejta. Sipilä kommentoi moitteita eduskunnassa.	Ei.	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9527215	13.9.2018
10.	Journalistitlon puheenjohtaja: JSN:n päätökset historiallisia ja kovia	23.3.2017	19:03	23.3.2017 klo 19:03	Journalistitlon pj Hanne Ahon kommentit JSN:n antamista päätöksistä sekä siitä, että Arno Ahosiemen mielestä langettava päätös on	Kyllä, mutta päätösten sisältöä ei mainita. Jutussa ei myöskään ole linkkejä päätöksiin tai Ylen omiin juttuihin aiheesta.	Uutinen, Juljisen sanan neuvosto	https://yle.fi/uutiset/3-9527518	13.9.2018

HS:N JUTUT OLLI MÄENPÄÄN RAPORTISTA 15.5.2017									
OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/JUTINEN	RAPORTTI MAINITTAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU	
1. Selvitysmiehen raportti vaatii parannuksia Ylen riippumattomuuteen ja johtamiseen – Yhtiön hallitus: "Yleisarvosana oli hyvä"	15.5.2017	12:37	15.5.2017 klo 16:31	Raportin valmistuminen. "Erityisesti Mäenpää arvostelee uutis- ja ajankohtaistoimitusta." Myös Ylen Wilhelmssonin kommentit mukana.	Kyllä. Jutussa linkki raporttiin.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-200005211545.html	13.9.2018	
2. Selvitysmies Olli Mäenpää: Ylessä on ongelmia vain Atte Jääskeläisen toimituksessa – "Yle mukautui painostukseen, ja se on poikkeuksellista"	15.5.2017	15:01	15.5.2017 klo 16:36	Mäenpään omat kommentit raportista. Kärkenä "On päässyt muodostumaan maan tavaksi, että Yleen voidaan vaikuttaa, erityisesti poliittisella puolella", Mäenpää sanoo." HS tehnyt haastattelun.	Kyllä. Linkki HS:n aiempaan juttuun, jossa on lisätietoa raportista.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-200005211798.html	13.9.2018	
3. Ylen pääluottamusmies Mäenpään raportista: Yllättävän suorasukainen ja kriittinen – "Toivotaan, että ravistelu pistää asioihin vauhtia"	15.5.2017	17:58	15.5.2017 klo 19:00	Ylen uutis- ja ajankohtaistoimituksen pääluottamusmiehen Jyrki Saarikosken kommentit Mäenpään raportista. Raportti oli "yllättävän suorasukainen ja kriittisyydessään tervetullut".	Kyllä. Ei linkkejä.	Uutinen, kulttuuri	https://www.hs.fi/kulttuuri/art-200005212164.html	13.9.2018	
4. Ylen toimitusjohtaja Kivinen vakuuttaa tukeaan päätoimittaja Jääskeläiselle – Jääskeläinen vaikenä Ye-selvityksestä koko päivän	15.5.2017	20:33	15.5.2017 klo 22:38	Kommentteja myös Ylen hallintoneuvoston pj Kimmo Kivelältä. Muutama kommentti myös Ylen hallintoneuvoston varapj Arto Satoselta ja Ylen hallituksen pj Thomas Wilhelmssonilta. Pohtivat raporttia ja sen mahdollisia vaikutuksia.	Kyllä. Ei linkkejä.	Uutinen, poliittikka	https://www.hs.fi/politiikka/art-200005212313.html	13.9.2018	

YLEN JUTUT OLLI MÄENPÄÄN RAPORTISTA 15.5.2017									
OTSIKKO	PÄIVÄMÄÄRÄ	KELLONAIKA	MAHDOLLISET MUOKKAUKSET	JUTUN KÄRKI/JUUTINEN	REPORTTI MAINITTAAN	JUTTUTYYPPI	LINKKI	LUETTU	
Herätys: Pohjois-Korea sanoo testanneensa uutta ohjusta, Yle-raportti julki, säätyyppi muuttuu loppuviikolla kesäiseksi	15.5.2017	6:31	15.5.2017 klo 6:45	Kooste päivän tulevista jutuista. Yle-raportista mainitaan viidennessä kappaleessa. Kerrottiin, että raportti julkaistaan tänään.	Kyllä	Uutinen, aamukooste	https://yle.fi/uutiset/3-9612765	13.9.2018	
Lue tästä selvitysmiehen koko Yle-raportti Mäenpään raportti: Ylen vahvistettava riippumattomuuttaan ja vahtikoiran rooliaan	15.5.2017	14:00	-	Raportti on valmis. Kerrottu hieman Mäenpää toteutti raportin. Lyhyt juttu. Tiivistetty Mäenpään raportin sisältö. Käyty tapauksen tustoja läpi.	Kyllä. Linkki pdf-tiedostoon.	Uutinen, kotimaa	https://yle.fi/uutiset/3-9613266	13.9.2018	
Selvitysmies Mäenpää: Pääministeri sai Yleltä erikoiskohtelun	15.5.2017	14:00	15.5.2017 klo 14:05	Raportin tehneen Mäenpään kommentit raportista. Yle ilmeisesti itse haastatellut häntä. Hänen mukaansa muutos on tarpeen.	Kyllä. Linkki pdf-tiedostoon.	Uutinen, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9612973	13.9.2018	
Mäenpään Yle-raortti on julkaistu – Kerro, mitä ajattelet Ylen riippumattomuudesta	15.5.2017	14:00	15.5.2017 klo 14:44	Kerrottu raportista. Pyydetty lukijoita kertomaan, mitä asioita tulevassa A-teeman erikoislahetyksessä pitäisi nostaa esiin liittyen aiheeseen. Keskustelu ei ole enää näkyvillä sivuilla.	Kyllä. Jutun lopussa on linkki muihin aiheen uutisiin, joista raportin löytää.	Uutinen, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9613316	13.9.2018	
Ylen hallitus: Päätoimittaja Atte Jääskeläisellä hallituksen luottamus	15.5.2017	14:05	15.5.2017 klo 14:17	Ylen hallituksen pj Wilhelmssonin ja Ylen tj Kivisen kommentteja. He kertovat, että Jääskeläisellä on luottamus. Kertovat myös heidän tulevista toimenpiteistä. Mukana myös Ylen ohjelmatyöntekijöiden YOT mielipide raportista.	Kyllä. Linkki juttuun, jossa on linkki raporttiin.	Uutinen, A-teemi	https://yle.fi/uutiset/3-9613103	13.9.2018	
		14:28	15.5.2017 klo 18:08		Kyllä. Linkki juttuun, jossa on linkki raporttiin.	Uutinen, Yle	https://yle.fi/uutiset/3-9613574	13.9.2018	

Liite 3. Helsingin Sanomien jutut linkitettyinä

1.12.2016

- HS 1 Päätoimittaja Atte Jääskeläinen selitti Ylen linjaa A-studiossa: ”Kai-kista suunnista tuleva painostus pitää torjua”
- HS 2 Sipilä painostuskohusta: Ei ollut aikomusta rajoittaa Ylen toimintaa, en saanut reilua mahdollisuutta kommentoida uutista
- HS 3 Vapaa sana kuuluu pohjoismaisuuteen – myös pääministeri Sipilällä olisi opittavaa
- HS 4 Ruben Stiller kertoo HS:lle saamastaan varoituksesta ja Ylen kovista vaatimuksista Sipilä-asiassa: ”Olen hiiri ja minua pelotti”
- HS 5 Tästä Ylen painostuskohu alkoi – toimittaja julkaisi sähköpostikes-kustelun Juha Sipilän kanssa
- HS 6 Susanne Päivärinta ja Jan Andersson kiistävät päätoimittaja Atte Jääskeläisen väitteet: Ylen linjausta perusteltiin ”muilla syillä”, juon-tajat sanovat
- HS 7 Sipilä syytti keväällä Yleä valehtelusta – Yle rajoitti Sipilän sijoitusten käsittelyä ja jätti julkaisematta asiaa käsittelevän jutun
- HS 8 Ylen valvojat: Luottamus Yleisradion puolueettomuuteen ei ole men-nyt
- HS 9 Yle linjasi: Pressiklubissa saa puhua Sipilä-kohusta – Päätoimittaja Jääskeläinen mukana keskustelussa
- HS 10 Sipilä uhkasi Yleä kantelulla Julkisen sanan neuvostoon
- HS 11 Mistä pääministeri ja Ylen välisessä jupakassa on kyse? Yhteenveto kohun keskeisistä vaiheista

23.3.2017

- HS 12 Yle sai JSN:ltä langettavan päätöksen poliittiseen painostukseen tai-pumisesta
- HS 13 JSN moittii Yleä painostanutta Sipilää ja poliittista ilmapiiriä: ”Demo-kratiaa rapauttavan tiedonvälityksen rajoittamista”
- HS 14 ”Itse tiedän toimintani vaikutteet parhaiten” – Ylen päätoimittaja Atte Jääskeläinen on eri mieltä JSN:n kanssa
- HS 15 Ylen johto tukee Atte Jääskeläistä – Toimitusjohtaja Kivinen JSN:stä: ”Meillä on toisenlainen käsitys”
- HS 16 Juha Sipilä: ”Edelleenkin olen sitä mieltä, että minulla oli oikeus tulla kuulluksi”
- HS 17 Kommentti: Suuttunut pääministeri on journalistille huono konsultti – JSN dokumentoi Ylen alistumisen ulkopuoliseen painostukseen

15.5.2017

- HS 18 Selvitysmiehen raportti vaatii parannuksia Ylen riippumattomuuteen ja johtamiseen – Yhtiön hallitus: ”Yleisarvosana oli hyvä”
- HS 19 Selvitysmies Olli Mäenpää: Ylessä on ongelmia vain Atte Jääskeläisen toimituksessa – ”Yle mukautui painostukseen, ja se on poikkeuksellista”
- HS 20 Ylen pääluottamusmies Mäenpään raportista: Yllättävän suorasukainen ja kriittinen – ”Toivotaan, että ravistelu pistää asioihin vauhtia”
- HS 21 Ylen toimitusjohtaja Kivinen vakuuttaa tukeaan päätoimittaja Jääskeläiselle – Jääskeläinen vaikenä Yle-selvityksestä koko päivän

Liite 4. Ylen jutut linkitettyinä

1.12.2016

- YLE 1 Näin Sipilän ja Ylen viestinvaihto eteni – pääministeri jakoi kansalaispalautteen eteenpäin
- YLE 2 Näkökulma: Silminnäkijänä Sipilästä ja Ylestä
- YLE 3 Sipilä painostuskohusta: Vaadin vain oikeuttani kommentoida uutista

23.3.2017

- YLE 4 Julkisen sanan neuvosto tiedottaa Ylen Terrafame-uutisoinnista – Katso suorana klo 14
- YLE 5 Julkisen sanan neuvosto: Ylelle langettava ja vapauttava päätös
- YLE 6 Ylen Kivinen JSN:n langettavan päätöksen jälkeen: Atte Jääskeläisellä on tukeni
- YLE 7 Päätoimittajalta: Kuusi päivää ristitulessa
- YLE 8 JSN ryöpyttää pääministeri Juha Sipilän toimia: Toiminta vähintään harkitsematonta
- YLE 9 Tästä Julkisen sanan neuvosto päätti ja tästä ei – lue perustelut
- YLE 10 JSN:n langettava päätös Ylen Terrafame-uutisoinnista
- YLE 11 Päätoimittajayhdistyksen puheenjohtaja: JSN:n langettava päätös Ylelle on tulkinnanvarainen
- YLE 12 Pääministeri Sipilä JSN:n moitteista: Sähköpostien lähettäminen oli virhe
- YLE 13 Journalistiliiton puheenjohtaja: JSN:n päätökset historiallisia ja kovia

15.5.2017

- YLE 14 Herätys: Pohjois-Korea sanoo testanneensa uutta ohjusta, Yle-raportti julki, säätyyppi muuttuu loppuviikolla kesäiseksi
- YLE 15 Lue tästä selvitysmiehen koko Yle-raportti
- YLE 16 Mäenpään raportti: Ylen vahvistettava riippumattomuuttaan ja vahtikoiran rooliaan
- YLE 17 Selvitysmies Mäenpää: Pääministeri sai Yleltä erikoiskohtelun
- YLE 18 Mäenpään Yle-raportti on julkaistu – Kerro, mitä ajattelet Ylen riippumattomuudesta
- YLE 19 Ylen hallitus: Päätoimittaja Atte Jääskeläisellä on hallituksen luottamus